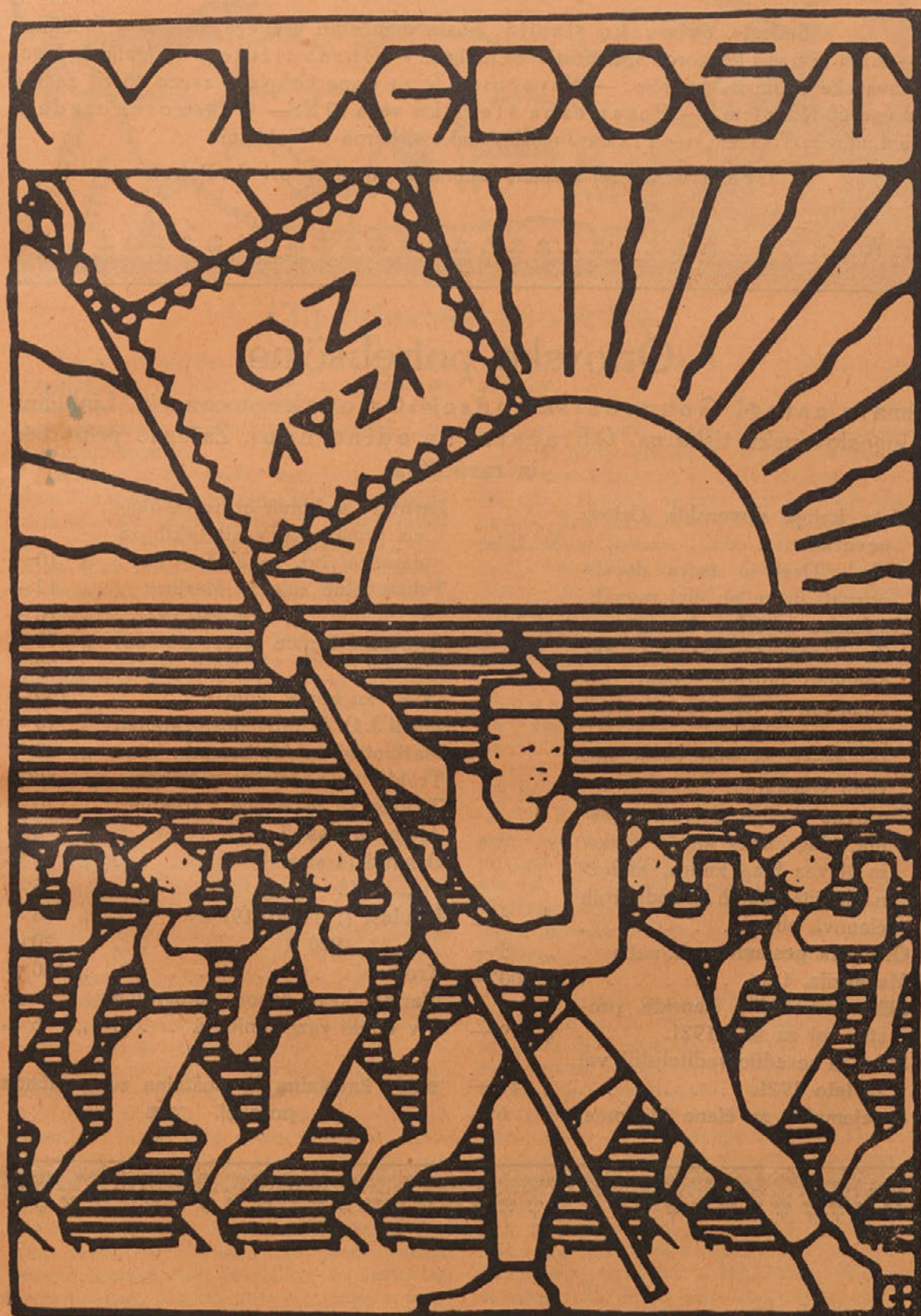

»Mladost«, orlovsko glasilo, izhaja v začetku vsakega meseca v Ljubljani. — List izdaja konzorcij »Mladosti« v Ljubljani. — Upravništvo je v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna, pritličje. — Naročnina je za člane Orlovske zveze 45 K, za vse druge 60 K na leto. — Posamezna številka velja 12 K. — Odgovorni urednik je Ludovik Tomažič. — Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

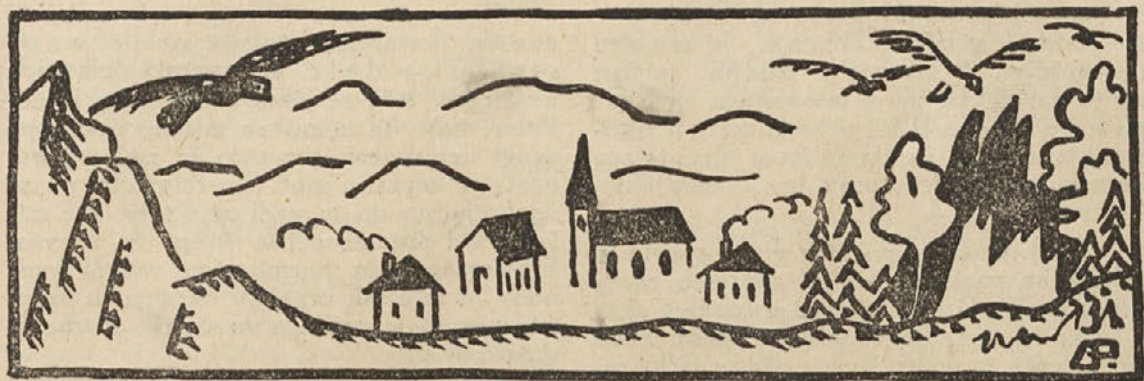
Urejuje: **Jernej Hafner**, Ljubljana, župnišče pri Sv. Petru.

Orlovske potrebščine

ima v zalogi Gospodarski odsek Orlovske zveze v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna. Obračajte se edino nanj. Začasno priporoča in razpošilja:

Zlata knjiga slovenskih Orlov, nevezana	K 10'—
Vsak Orel jo mora docela poznati in se po njej ravnati.	
Mladinske in telovadne igre	„ 10'—
Za slehernega načelnika ne- obhodno potreben učni pri- pomoček v telovadnici, zlasti še za one, ki vodijo naraščaj.	
Priporoča se tudi vsem šol- skim vodstvom.	
Poslovne knjige (vložni zapis- nik, blagajniška knjiga članov in glavna blag. knjiga, stalež- na knjiga rednih in podpornih članov), pola à	„ 2'—
Orlovska pesmarica , II. natis	„ 5'—
Magnezija , 1 kg	„ 200'—
Slike in besedilo članskih pro- stih vaj za leto 1921.	„ 9'—
Slike in besedilo vaditeljskih vaj za leto 1921.	„ 15'—
Sprejemnica za člane (diplome)	„ 6'—

Partiture za klavir orlovske him- ne , prostih vaj, vaditeljskih, za naraščaj itd. po K 5'— in	K 10'—
Tekmovalne vaje za Maribor	„ 12'—
„ „ za leto 1921.	„ 10'—
Orlovske čepice (števil. 54—58)	„ 70'—
Majce	„ 77'—
Odeje za konje , komad	„ 150'—
Znaki J. O. Z. (novo došli), komad	„ 10'—
Mariborski znaki , komad	„ 3'—
Trobke za načelnike s trakom	„ 80'—
Trobke za načelnice s trakom	„ 70'—
Ajmo mi Sokoli	„ 6'—
Osnutki (4 strani)	„ 3'—
„ (8 „)	„ 6'—
Mladost (1914—1919) à	„ 5'—
„ 1920 à	„ 20'—
Krogle	„ 180'—
Mariborskega tabora fotografije v obliki razglednice à	„ 6'—
Zavojnina in poštnina se zaračuna posebej.	

Cilj orlovske telovadbe.

Da je telovadba bistven del orlovske organizacije, ve sicer vsak, a vendar so nazori in mnenja o zadnjem cilju in namenu telovadbe v okviru naše mladinske organizacije različna.

Enemu je telovadba vse, le ta ga zanima, za fantovske večere, globljo izobrazbo nima in noče imeti smisla, za organizacijo pa le toliko, kolikor je s telovadbo v zvezi. Drugi spet telovadbo zanemarija; izobrazba, sestanki, kvečjemu še gledališke igre, to je njegova stroka, telovadba mu je premalo resna, ne uvideva njene potrebe in njenega smotra. Zdi se mi potrebno povedati jasno in odkrito, kakšen cilj in namen ima in mora imeti naša telovadba.

1. Človeško telo je najlepši vidni umotvor vsemogočnega Stvarnika. Vsa človeška umetnost ne more iznajti lepšega telesa kakor je človeško: s prožnimi udi, lepimi črtami in v umetniško vzorni obliki. In če umetnost oblikuje anjele ali Boga samega, ne more mu dati lepše, popolnejše podobe kakor pa človeško telo. Sam Sin božji, ko je hotel vidno živeti med človeškim rodом, si je privzel človeško telo kot najlepšo obliko vidnega stvarstva. To telo, ta nedosegljivi umotvor božje umetnosti, ohraniti prožno in gibčno, čilo in močno, je namen telovadbe. Gotovo lep in vzvišen namen.

A telo je Bog ustvaril tako lepo in popolno, ker je namenjeno za orodje neumrljivi duši. Duša je ustvarjena po sličnosti in podobi božji, zato ravno mora biti telo, v katerem in s katerim živi in deluje, primerno njeni lepoti. Z dušo se združuje po milosti božji sam Sv. Duh, tako da trdi sv. Pavel, da je naše telo tempelj Sv. Duha. Naše telo torej ni samo lepo in umetniško vzorno, ampak tudi častitljivo in sveto ter je namenjeno, da bo nekoč z dušo v spolnjeni in preobraženi obliki sodelujo

najslajših, najsvetejših in najblaženejših užitkov.

Telo in duša sta v človeku naitesneje zvezana in oba imata isti večni namen — torej mora biti skrb za telo takšna, da je obenem tudi skrb za dušo, za zadnji končni cilj človekov. Z eno besedo: tudi skrb za telo, kultura telesa, mora biti skrb, kultura vsega človeka. Samo telesna kultura, samo telovadba, ki nima nobenega višjega cilja — ni prava, ker ne stori človeka npravno popolnejšega. Telesna kultura, ki je obenem sredstvo duševne kulture, je šele vredna in dostojna človeka. Telovadba torej sama na sebi nam ne more zadostovati, ne more biti cilj organizacije, ampak le sredstvo k vsestranski izpopolnitvi celega človeka — in ta je cilj in namen orlovske organizacije.

2. Telovadba, ki nima nobenega višjega smotra kakor močne mišice in eksaktno izvajanje najtežjih vaj, je lahko celo škodljiva. Pretirano težka telovadba škoduje zdravju, in telo slabi namesto da bi ga krepila. Srčne, živčne in možganske bolezni so lahko posledica prehudega napa.

Pogubnejši pa je vpliv pretirane samotelovadbe na duševnost človekovo. Človek se mora harmonično razvijati — telesno in duševno enakomerno — torej tudi telovadba mu mora bogatiti duha, vežbati duševne sile, ne samo osveževati telo in njegove moči. Pretirani sport in ekstremna telovadba pa vzameta človeku ves smisel za verske in npravne ideje, vse zanimanje za splošno izobrazbo. Na ta način pa človek duševno, rekel bi, podivja, kakor vrt, katerega nihče ne obdeluje. En pogled v življenje te prepriča o tej resnici. Ali niso že otroci, ki imajo edin vzor: sport (nogomet, telesne vaje) surovi, brezobzirni v

svojem obnašanju? Svetovni mojster v rokoborbi, zamorec Johnson, je svojemu nasprotniku kratkomalo zdrobil čeljusti ali pa prsni koš, da je le vsakega »premagal«, končno pa je bil obsojen zaradi trgovanja z dekleti in zvodništva. Moč telesa brez kulture duše napravi iz človeka lahko — zver.

Tudi danes se pojavlja glede sporta in telovadbe naziranje, da se moramo povrniti k starim Grkom, češ da so pomen gimnastike in metodične vadbe telesa znali prav ceniti in gojiti. Res je, da so Grki začeli telovadbe, a ko so pri tem začeli zanemarjati duševnost človekovo ter vadili in vzgajali le telo, pa so se pokazale takoj nad vse žalostne posledice. Aristotel, ki je bil očividec take vzgoje, predbaciva Špartancem — njih stroga telesna vzgoja je znana —, da vzgajajo svojo mladino k zverinski surovosti in razuzdanosti. Polikrat je dal v Atenah zapreti vse telovadnice (gimnazije), da prepreči protinaravno nečistovanje. In Evripid je zapisal v svojem času trpko besedo: »Mnogo slabih ljudi je v Atiki, a najslabši so atleti.« Samo močne mišice niso in ne morejo biti same sebi cilj in namen.

3. Nam je telovadba en del — in sicer važen del — celotne človeške izobrazbe, ki obstoja v harmoničnem, soglasnem razvoju vseh telesnih in duševnih sil. Ker pa sta telo in duša združena v eno človeško osebnost, zato vpliva tudi vadba in vzgoja telesa na duha in njegove sile. In v tem dejstvu leži velikanski pomen telovadbe za splošno vzgojo in napredek celega človeka.

Telovadba preganja lenobo, udobnost in mehkužnost. Ravno to nagnjenje k udobnosti in brezdelju — saj narava sama se že brani vsakega napore in utrujenosti — je v mladosti najbolj nevarno, kajti pri tem mirovanju telesnih sil se vzbujajo močno strasti, posebno pohotnost, ki kakor bujno rastoč bršljan ovije celega človeka ter mu izpije najboljše življenske sokove, telesne in duševne. Pri telovadbi osredotoči človek — slično kakor pri vsakem delu, ki zahteva pazljivost — svoje misli in domišljijo na dotično vajo, da jo lepo in natančno izvede, da se je navadi tako, da jo lahko in hitro more izvršiti. Nima časa, da bi se pečale njegove misli s skrivnimi, slabimi nagoni, da bi poslušal muke svojega mesa in svoje okolice. Svež in prožen po telesu in duhu ne pozna mučnih duševnih bojov onega, ki poseda mehkužen v sobah.

Dvakrat potrebna je telovadba še onemu, kateremu nalaga poklic enostransko delo v tovarni, delavnici, uradu itd., kjer se gibljejo in trudijo le nekateri udje, le nekatere mišice, dočim pa drugi deli telesa otrpnejo in zgube gibčnost, prožnost in moč. Pri telovadbi pa se enakomerno uri in vadi celo telo, vse mišice, cel organizem se krepi in razvija. Enakomeren in harmoničen razvoj vseh udov in telesnih organov ohranja in krepi zdravje, ki je podlaga za vzgojo in razvoj duševnih sil.

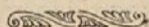
Človek, posebno mlad, se mora na kak način udeleževati. Nesi v svojih udih toliko sil, ki kriče po razmahu in po delu. Pri telovadbi se vse te speče sile zbude in začno razvijati v pravem razmerju in v pravi smeri.

Ne, divje in neurejeno ne smejo siliti na dan, ampak umerjeno in po gotovih zakonih redne telovadbe. Telovadec se mora znati premagovati, krotiti svoje sile in le v pravem trenutku, na dano povelje jih rabiti. Drugi zopet bi se sam od sebe nikakor ne udeleževal, njegove moči in sile bi zaspale in pomalem onemagale. Če pa telovadi, prisili svoje moči k delovanju, k nastopu, raste mu samozavest in sigurnost. Oboje pa, samopremagovanje in prisilno vzbujanje in nastopanje telesnih sil, je velikega pomena za značaj in samcvzgojo in v tej točki podaja telovadba roko in pomoč notranji, duševni vzgoji človeka. Urejene in vzbujene telesne moči, ki se udeležujejo v lepi, dovršeni telovadbi, so tudi vir pravega veselja, nekega zdravega ponosa, ki ni oduren ali krivičen, ampak postrežljiv, ki hoče drugim pomagati do iste dovršenosti.

Cilj naše orlovske telovadbe torej je višji in popolnejši kakor pa le močne mišice in krepko telo. Naše telo naj postane po telovadbi lepo, zdravo in gibčno orodje čiste, plemenite in značajne duše. Čista duša v vzorno razvitem telesu, to je cilj orlovske telovadbe. To je edino pravo načelo, katerega moramo imeti pred očmi, kakor ga imajo vse mladinske organizacije, ki ne stoje na golo materialističnem naziranju, t. j. ki bistvo človeka ne polagajo zgolj v kup kosti in mesa, ampak v telo, oživljeno od neumrjoče duše. Takšno je pravo krščansko pojmovanje telovadbe. Papež Pij X. je oktobra leta 1905. odprl velika vatikanska dvorišča mladinskim organizacijam ter pri tem izjavil: »Mladina naj ljubi sport, ker koristi telesu in duši. Sam se čutim mladega, ko jih vidim vse vesele pri igranju.« In 28. sept. 1908, ko je bil priso-

stvoval telovadni tekmi, je mlade telovadce nagovoril: »Občudujem Vas, hvalim in blagoslovim Vas! Blagoslovim Vaše vaje ter želim, da bi dosegle namenjeni smoter... Telesne vaje so razvedrilo duha in

ko se vadite, bežite pred lenobo, ki je mati vseh strasti, in tekmuje med seboj v čednosti. Priporočam Vam pa pri tem zmernost, ker: vse v pravi meri storiti je čednost.«
Dr. G. Rožman.

Odlomek iz govora na dekliškem večeru.

Drage sestre!

Samo dve stvari bi vam rada položila na srce: bodite dobre katoličanke in hčerke Marijine. Drage, Orlica ne sme biti katoličanka samo po imenu, biti mora katoličanka po delu, v resnici!

Katoliška Orlica ne sme nikdar pozabiti jutranje molitve. Zjutraj, ko se zbudi, naj bo njena prva misel: pozdrav Mariji, angelski Gospé. Nikdar naj ne pozabi pozdraviti angelsko Gospo, ko vabi zvon opoldne in zvečer. Orlica se ne sme sramovati sv. križa; draga, če si na cesti ali kjerkoli, napravi znamenje sv. križa in moli angelsko češčenje. Katoliška Orlica ne sme opuščati molitve pred jedjo in po jedi. Ko leže k počitku, naj se vselej spomni na Boga, naj si izpraša vest, kako je preživela dan. To so stvari, katere vsaka ve, toda človek rad pozabi na take malenkosti; in vendar naše življenje sestoji iz samih malenkosti. Zato pazimo na malenkosti, če hočemo postati vzorni katoličani.

Drage, slišale ste gotovo o priliki orliškega zborovanja klic, naj bi bila Orlica tudi hčerka Marijina. Da, to je najlepše in to je tudi moja srčna želja, da bi bila vsaka Orlica obenem tudi otrok Marijin, kongregantinja. Glej, draga, kje se Ti nudi več spoznanja verskih resnic, kje si bolj obvarovana nevarnih skušnjav, kot pod plaščem Marijinim?! Lepo je, gotovo je lepo, da si v dobrem katoliškem društvu, toda s tem ni rečeno, da nisi več v nevarnosti. Ni dovolj, da si Orlica, dobra Orlica mora biti tudi hčerka Marijina. In zato je dobro in tudi potrebno, da si v kakšnem duhovnem (nabožnem) društvu, in to je ravno kongregacija. Tu imaš varni pristan, tu ostaneš lažje stanovitna v dobrem in zvesta katoliškim načelom, tu dobivaš obilno milosti.

Drage sestre! je nekaj, kar je najvažnejše: to je prejemanje sv. zakramentov. Sv. obhajilo je vse in da govorim z blaženim don Boskom: v sv. obhajilu je vse. Da, drage, sv. obhajilo je vse; je neizmerno bogastvo, neizmerena sreča, izkratka: vse. Zato hodite rade k sv. obhajilu, prejemaite večkrat angelski

kruh, združujte se z Jezusom, če mogoče vsak dan. (Mogoče bo katera rekla: pa hodiš Ti vsak dan k sv. obhajilu, ki nam govoriš? Priznati moram, da sem žalibog letos precej lena, kar obžalujem in hočem popraviti. Kot dijakinja sem bila skoro vsa leta, če mi je bilo le mogoče, vsak dan pri mizi Gospodovi.) Žalibog, moram omeniti, da ni v zeleni Štajerski pogostno sv. obhajilo tako razširjeno, kot je na Kranjskem; n. pr.: v Ljubljani. Tam je pri čč. oo. frančiškanih vsak dan do 10. ure mnogo obhajancev; obhaja se vsake pol ure do opoldne. Podobno v stolnici.

Žalibog ni še prodril povsod klic Pija X. »Omnia restaurare in Christo!« (Vse prenoviti v Kristu)! Da, vsak dober katoličan mora biti hvaležen našemu prejšnjemu papežu, ki ga je milost božja razsvetlila, da je izdal ta lepi in prepotrebni odlok o pogostnem sv. obhajilu.

To ne sme biti Orlici tuje; sv. obhajilo naj ji bo, če ne vsakdanja, pa vsaj tedenska hrana. Ko gre v nedeljo k sv. maši, naj obenem pristopi k sv. obhajilu; brez sv. obhajila naj ji nedelja ne bo nedelja.

Drage, ko bi mi čas dopuščal, bi vam govorila ves dan in še več samo o sv. obhajilu. Rečem vam samo še: blagor dekletu in vsakemu človeku, ki ima veliko ljubezen do sv. obhajila! Želim, da bi nobena beseda ne bila zastoj, da bi padle vse na rodovitna tla!

Zlasti do Vas se obračam, bodoče vzgojiteljice mladine, ve drage sestre, ki obiskujete sedaj pripravljalne letnike, gojite pogostno sv. obhajilo! Tu se učite vzgajati pri svojem najboljšem Vzgojitelju. Prosim Vas, pazite tudi, da gredo malčki, ki bodo Vam izročeni v vzgojo, že v prvi mladosti, kakor velevala papežev odlok, k svojemu Prijatelju. V nekaterih krajih je še posebno poklicana katoliška vzgojiteljica na to paziti, zato Vas opozarjam. Poznate knjižice: »Mladini«, »Staršem in vzgojiteljem« (Lintelo) in »Peterčka«? Naj bi Vas ti pripomočki tako navdušili za pogostno prejemanje najsvetejšega Zakramenta, kot so mene! Toda knjiga je mrtva, če ni lju-

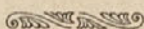
bezni; iz srca morate govoriti malčkom in jih vzgajati za Boga.

Nadalje, drage, ostanite take, kot ste sedaj; bojim se, da se ne bi katera izneverila našim lepim krščanskim načelom. Zunanaj je mnogo nevarnosti; opozarjam vas zato, ker je toliko slabega učiteljstva. Dostikrat so žalibog celo take učiteljice, ki so bile v samostanu dobro vzgojene, ravno

take, če ne še hujše in so vzrok, da ljudje dolže samostan in njega vzgojo — po krivici! Zato pazite, da ohranite čiste ideale, čist značaj! Oko se mi zasolzi, ko vidim, kako napačno so nekateri otroci vzgojeni in nimajo ljubezni do Boga; zato pazite na to ve, katoliške vzgojiteljice, vcepите že v nežna srca ljubezen do Jezusa!

Bog živ!

Zorn Olga, učiteljica-Orlica.

Brezverska šola.

Pri nas imamo še krščanski nauk v šoli in kot podlago vzgoje vero. Zato si ne znamo predstavljati razmer, ki bi nastale, če bi se odpravil verouk iz šol.

Mnoge dežele so pa že pred desetletji odpravile verouk in uvedle nraoslovje in vzgojo brez Boga. Ne, ker Bog hoče ali ne pripusti, ker Bog plača ali kaznuje, ampak ker je lepo ali grdo, dostojno ali nedostojno, koristno ali škodljivo, častno ali nečastno, zato se mora ubogati starše, ne sme krasti itd. Ne Bog, ampak čast, slava, dobiček ..., ne večna kazen, ampak sramota, zapor, časna škoda ... naj nas nagiblje k dobremu in odvrča od hudega. »Boga nam dandanes ni treba, ker smo kulturen narod. Hudodelcev ni treba plašiti s peklom, imamo žandarje.« Tako in podobno so dokazovali, da je versko-nravna vzgoja postala v moderni državi in družbi nepotrebna.

Kmalu pa so se začele kazati posledice vzgoje brez Boga. Trezni ljudje so se začeli oglašati in opozarjati na škodo, ki jo trpi narod in država vsled nezadostne vzgoje, ki je povzročila naraščanje nemoralnosti, hudodelstev in samomorov med mladino.

16. avgusta 1910 je zapisal Francoz Andrej Bouvier v listu »Figaro«: »Človek se mora vprašati, če je bilo res modro učinjeno, ko so vrgli verski pouk iz šol. Kajti z lajiškimi šolami se nikakor ni nadomestila stara verska in nraвна vzgoja, nasprotno pa odtod izvira vsa popačenost in hudodelstvo.«

V Severni Ameriki so odlični možje pritegnili sodbi škofa Kettela, da so brezverske šole povzročile tako podivjanost mladine, ki je bila prežeta zlasti nenravnosti.

Nedavno se je čul glas iz Japonske, ki je dolgo časa hitela posnemati Evropo, o brezverski šoli: »To nraoslovje brez vere je popolnoma neužitno. Čas je, da zopet uvedemo v državne šole versko vzgojo.«

Iz Nemčije navajam dva glasova. Darwinist dr. Gustav Jäger v Stuttgartu se je izrazil, da je verouk potreben pripomoček za vzgojo in pravo omiko. Prosvetni minister dr. Puttkamer pa je govoril že l. 1879. v nemškem parlamentu: »Vera mora biti središče cele ljudske vzgoje. Krščanski značaj ljudske šole je svetinja, ki ohranja naše kulturno življenje,« četudi ni bil veren.

Pri nas še nismo imeli prilike doživeti te vrste slabe šole. Zato naši brezverci z vneto brezglavostjo, prezirajoči drago plačane izkušnje starejših držav, poizkušajo na razne načine odpraviti versko vzgojo, vcepiti že otrokom verske dvome doma in zastrupiti srca z nenravnostjo poganškega materijalizma. Dočim v zbornici hite delati postave, s katerimi hočejo duhovnika izriniti iz šole in mu celo v cerkvi s »kancelparačrafom« zavezati jezik, doma izpodkopujejo ne le spoštovanje do škofov in duhovnikov, ampak tudi temelje vere in nravnosti. Dva značilna zgleda iz zadnjih tednov naj to pojasnita.

V 10. št. »Ilustrovanega Lista« (Beograd 10. marca 1921) je na naslovn strani slika, ki kaže osem popolnoma nagih mož in šest skoro nagih žen. Napis in razlaga: Naši Sokoli kao umetnici. Člani i članice beogradskog sokolskog društva izveli su ovih dana vrlo lepu sliku, koja predstavlja klasičnu grupu u kamenu Tako vzgaja Sokol narod nraavno!

Letošnji »Zvonček«, list za šolsko mladino, ki ga izdaja in piše liberalno učiteljstvo, prinaša s skicami opremljeno Povest o dvonožcu. Dvonožec (mož z ženo in otrokom) se opisuje kot sorodnik opice, ki se v boju z divjo naravo dviga od nižje na višjo kulturno stopnjo. Cela povest ima namen po ovinku vcepiti otrokom brezversko mnenje, da ima prav Darwin, ne pa Bog, Cerkev in duhovnik, ki uči, da je svet in človek od Boga. Sladek strup, kakor ga do danes v slovenskem jeziku še nihče ni dajal naši deci!

Črtice o lepem vedenju.

II.

Kaj je vljudnost, približno že vemo. Še bolj pa poznamo njeno nasprotje: netošanost, surovost. Seveda le v kolikor jo opazamo na drugih, ker samega sebe imamo preveč radi, da bi opazili in priznali svoje napake.

Vendar nas bodo ljudje mnogo rajši imeli in cenili, ako mirno poslušamo in se ne razburjamo, kadar nam kdo razlaga naše slabosti in napake, ki smo jih po njegovem mnenju storili. Vsem ljudem sicer nikoli ne boš ustregel, a popoln boš postal, če si boš trajno prizadeval svoje napake spoznavati in zatirati, dobre lastnosti si pa pridobivati.

Zakaj pa naj bomo vljudni?

Na izletu v B. je počivala večja družba v vrtu gostilne. Ko so se okrepčali, začno nekateri pisati razglednice. Eden napiše pozdrav na uglednega sorodnika in nese karto tudi k sosednji mizi ter prosi gospoda, ki je tudi sorodnik naslovljenca, da bi se podpisal. Ta pa pogleda naslov (naslovljenec mu je bil ne le sorodnik, ampak tudi zelo ljubezniv dobrotnik!) in se obregne: »Meni se ni treba!«

Nad 10 let je že od tega malenkostnega, hipnega dogodljaja, pa ga ne bom nikoli pozabil, dasi sem le slišal o njem. Če bi nikoli ne zagrešil dotični mož nobene nevljudnosti, bo vendar v srcu vseh, ki so to netaktnost slišali iz njegovih ust, vedno živel neprijeten spomin nanj in škodil njegovemu ugledu.

Kot štirileten otrok sem stal v gruči otrok ob cesti, ko je šla mimo družba. Ugleden, mlad gospod se obrne ravno proti meni in zakriči: »Smrkavec, če se ne pobereš odtod, te bom!« ter dvigne nogo k brci. Nisem vedel, zakaj. Vem pa, da bi dotični gospod ne bil nikdar storil kaj takega, če bi bil mogel vedeti, koliko mu bo to tekom desetletij škodilo, ker nehoti se z njegovim imenom družiti v mojih mislih tudi spomin na ta dogodek. Nikakor nisem maščevalen človek, vendar...

Občutena krivica se neizbrisno vtisne v spomin in vpliva na sodbo. Nihče pa ne ve, v kakšen položaj še utesi priti tekom življenja! Zato rajši hodimo vljudni. Mnogokrat je treba iskati zadnji vzrok škode, ki jo delajo posli gospodarjem, slabejši močnejšim, v želji po maščevanju za žalitve, ki so jih ti storili z nevljudnim, surovim obnašanjem do podložnih.

Vljudnost obsega vse družabne last-

nosti, ki nas store ljudem prikupljive, koristne. Vljudnost malo stane, a dosti pomaga. Kroti jezo, preмага sovraštvo (vsiplje žerjavico na glavo sovražniku), blaži navade, preprečuje razdore in prepire, sladi družabno življenje, utrjuje prijateljstvo. Predstojnikom pridobiva ugled, podložnim ljubezen, vsakomur je v čast.

Napačna je misel, da je vsakdo, ki je izobražen umsko, ali tudi нравno, že olikan, vljuden. Robotosti in celo surovosti se dogajajo tudi v najvišjih izobraženih krogih. Znale podivjanosti na Bledu imajo svojo korenino na praškem vseučilišču, odkoder so prinesli dijaki v domovino cepiče in jih vcepili na gorenjske grče. V aprilu je pred ljubljanskim gledališčem pretepel operni pevec, zlahtni tenorist, skladatelja in kritika glasbe na cesti. V vsakem stanu poznamo koga, ki mu ničesar drugega ne manjka tako kakor olike, vljudnosti, ki daje omiki pravo dovršenost, polituro. Seveda ostanejo notranja omika in srčne čednosti prvo in glavno, vljudnost pa drugotno, zunanje, a ravnotako potrebno. Vljudnost bodi lepa obleka zdravega telesa, ne pa belež gnusobe groba! Dosti lažje oprostimo nevljuden nastop neizbražencu, kakor pa tistim, ki se ponašajo s svojo izobrazbo.

Po perju spoznamo ptiča, po obnašanju, nastopu, govorjenju pa sodimo mišljenje in notranjo vrednost človeka. Če si prijazen, postrežljiv, prizanesljiv, potrpežljiv, obziren napram bližnjemu, ga ne žališ, ne nadleguješ, pač pa mu rad ugotiš, pomagaš, ga razveseliš... v kolikor moreš in smeš, izkratka, če si vljuden, razodevaš blago srce, plemenito dušo, dober značaj! Tak ugajaš in si prikupen, povsod te radi vidijo, ugodno sodijo, cenijo, ljubijo.

Star grof je dal mlademu diplomatu, preden je ta nastopil odgovornosti polno službo, ta-le svet: »Ljudje in stvari se vsak čas izpreminjajo. Vi ste še mladi. Mnogo poslušajte; vse dobro premislite; pred vsem pa bodite vljudni. Vljudnost preмага mnoge težave.« Na starost je izjavil isti diplomat: »Neštete izkušnje so me prepričale, da je v občevarju z ljudmi in v službovanju med svetom vljudnost vse«. Morebiti danes ni več tako, a iz zgodovine preteklih tisočletij so znani mnogi slučajji, da so celo vojske nastale ali se nadaljevale vsled nevljudnega nastopa merodajnih oseb!

Za vernega človeka je vljudnost še prav posebno primerna, ker zahteva od njega, da se neprestano vadi v krščanskih čednostih in ker mu je izborna obramba proti grehu.

Vljuden človek mora venomer drugim dajati prednost, priznavati svoje slabosti in prednosti drugih, kar more storiti trajno le tisti, ki je resnično skromen in ponižen. Olikan človek ni zadirčen, izzivajoč, bahav, gizdav, oblasten, se drži stanu primerno, pusti govoriti tudi druge. Kdor pa vse te slabosti neotesane, neolikane narave premaguje, s tem goji omenjene krščanske čednosti. In če stori to iz nadnaravnih nagibov, ker Bog tako hoče, ima od vljudnega vedenja tudi korist za večno življenje.

Vljudnost je uspeh samopremagovanja, boja, v katerem zmaguje duša (razum in volja) nad telesom (čutnimi nagnjenji, strastmi). Tak boj s samim seboj smo pa vsi dolžni biti kot kristjani. Gospodar mora ukazovati, hlapec pa ubogati, koder je red v hiši; tako mora duh vladati nad materijo, razum in volja nad telesom, ki je sedež strasti in slepih nagonov. Brez te zmage ni mogoč vljuden nastop, pa tudi ne življenje po veri.

Olika zahteva mnogo obzirnosti do drugih ljudi, zlasti do starejših, višjih, zaslužnih, bolnih, gostov itd. Treba jih je pozdravljati, obiskavati, izkazovati jim pozornost, dajati prednost; ali ni to že prava krščanska ljubezen do bližnjega?

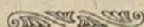
Ni lahko biti vedno vljuden, vedno se premagovati, zapostavljati, brzdati, zlasti napram neotesanim, brezobzirnim nevljudnežem! Ta težkoča pa ravno dela oliko, vljudnost dragoceno, ji daje veljavo. Z vajo v olikanem vedenju, s premagovanjem samega sebe si vzgajamo značajno osebnost, krepimo voljo. S časom nam postane to

delo lahko, namesto slabih imamo dobre navade, najtežja zмага; zмага nad samim seboj, nam postane lahka, dozoreli smo v značaj. Tako ima vzgoja k vljudnosti največji pomen za ostvaritev značajeve! To pa je zadnji cilj, višek prave vzgoje: značaj, ki po jasnospoznanih pravih načelih samostojno, stanovitno in svobodno dela dobro in se ogiblje hudega. Tudi namen orlovske vzgoje je: vzgojiti narodu značajno mladino.

Orli čestokrat slišimo sramotilne besede, tuintam se dogode tudi dejanski napadi, v Št. Jerneju pa so nam celo ubili enega brata nasprotniki. Ljudi, ki to delajo, žene brezverska mržnja ali pa zaslepljena strankarska strast v te surovosti in jim narekuje tako nevljudnost. Med nasprotniki je pa tudi dosti takih, ki nas nič manj ne mrze in zaničujejo v srcu; kadar so sami med seboj dajo duška svoji mržnji tudi v besedi in kujejo naklepe proti nam — na zunaj pa se zadržijo dostojno, ne zmerjajo, ne lučajo kamenja, ne vihte kolov, ne trgajo plakatov. Zakaj? Olikani so, pod častjo se jim zde take surovosti, dočim drugim, neolikanim ne brani vljudnost, da ne bi nastopali surovo, ker je nimajo. Tako klika brzda tudi brezverca, trdosrčneža, človeka nagle jeze, nevoščljivca, ošabneža, da ne kaže svoje srčne surovosti na zunaj.

V tem je vzrok, zakaj še ne vidi v kulturnih deželah, med olikanimi ljudmi toliko surovosti. To nam pojasni zakaj pri nas v železničnih vozovih, gostilnah, na cestah in drugih javnih prostorih slišimo toliko nesramnosti, vidimo toliko surovosti, zlasti nasproti ženskam in duhovnikom.

Ali ni lepa misel, da bi mi, Orli in Orlice, šli v kulturni boj, v sveto vojsko zoper surovost, podivjanost, ki pači lice naše zemlje, jemlje ugled narodu?

Nekaj opazk k zdravstvu.

(Dr. M. Justin.)

(Dalje.)

Razumevanje ljudi iz zdravstvenega stališča.

Človek je v veliki meri odvisen od razmer v okolici in od razmer v njem samem. Razmere naredijo človeka. To velja tudi z ozirom na zdravstveno stanje.

Ljudje v slabih zdravstvenih razmerah, osobito v prav vročih in prav mrzlih krajih, so že psihično nekoliko drugačni kakor pa ljudje v zmernih klimah, n. pr. v

naših krajih. Zdravo podnebje in higiensko dobro urejene socialne razmere vplivajo dobro na ljudi psihično in telesno, če se ne izrabljajo v zle namene. V posameznostih pa v človeku samem vplivajo najrazličnejši momenti, da je človek to, kar je. Oglejmo si nekaj primerov.

Navaden nahod, nosni katar, glavo-

bol, napravi človeka včasih drugačnega: nagiba ga k občutljivosti, dražljivosti, ni mu za delo, ni mu za družbo. Dočim je bil prej vesel, sam in v družbi, se sedaj ogiblje družbe, nobena stvar ga ne veseli. Navadna influenza napravi človeka vsega drugačnega, kloni mu od časa do časa duha in voljo. Nevralgije najrazličnejše vrste in raznih izvorov morejo človeka duševno legitimirati. Osobito pa posledice prestopnih ošpic, tuberkuloze, zlasti v možganskih kožicah lokalizirani ostanki teh sprememb okoli raznih centrov v možganih, male završene in zaostale oz. zamešene zraslotine in brazgotine itd. morejo vplivati na telesno in duševno stanje človekovo. Vedno in vedno ga gotove bolečine opominjajo, da ni vse v njem v redu, narede ga nervoznega ali pa ga dvignejo, da preмага sebe in prezre te bolečine z energično voljo, ki jo je okrepil v trpljenju. Vse vrste srčnih napak, ki povzročajo s svojo spremenjeno krvno cirkulacijo in spremenjenim pritiskom na razne organe telesa — možgane, ledvice, jetra itd. drugačno stanje in s tem drugačno občutje v telesu in posredno tudi percepcijo v duši, napravljajo človeka drugačnega z ozirom na njegovo teženje in hotenje.

Osobito pa so ljudje degeneriranih staršev (alkohol, spolne bolezni) lahko degenerirani tudi po svojem hotenju, in teženju. Za te je že pri vzgoji (individualni) treba druge metode.

Njih včasih čudno obnašanje, kakor da bi to hote in vede oziroma nalašč delali, vzbudi pri ljudeh, ki nimajo razumevanja za te stvari, čudno mnenje. Le oni, ki razume, da revež ne more dosti za to, če je tak, kakršen je, ga ne bo obsojal. Jecljanje, razni stresljaji glave itd., ki volji a priori (v naprej) niso podložni, razne mišične spremembe (v obrazu), vse to je večkrat povzročeno vsled konstitucionalne, deloma z rojstvom pridobljene, deloma pozneje povzročene (psihični trauma, strah, padec, udarec na glavo itd.) narave živčnega izvora. Razni pojavi epilepsije (božjasti) ali spolne nepravilnosti itd., vse to spada pod to rubriko.

V takih okoliščinah pride v dobro mlademu telovadcu zbrana energija volje, moč in organiziranost celotnega bistva. Malenkosti v kratkem prebolijo in se popravijo, na drugo pa morejo s konstantno voljo in discipliniranostjo vplivati.

Jasno se vidi ravno v teh primerih, kaj se lahko doseže s krepko voljo, stano-

vitno vajo in utrjevanjem samega sebe. Slabotnež v teh težavnih točkah podleže, v orlovskem duhu vzgojen človek pa more napredovati v dobro.

Prvo je treba razumevanja: da drugih ne obsojamo prehitro, da ljudi, ki trpijo, ne odbijamo od sebe, sploh preden koga obsodimo in sodbo izrečemo, dobro premislimo, da komu morda s svojim obnašanjem, z besedo, ali tudi z mislijo ne delamo krivice. Saj je toliko ljudi, zlasti iz navedenih primerov, katerih bi večkrat ne obsojali radi njih dejanj, če bi poznali njih zdravstveno telesno stanje. Veliko ljudi je, ki trpijo leta in leta na teh napakah, pa se v družbi držijo, da celo napredujejo, drugi pa zopet padajo.

Duh orlovske discipliniranosti: ne ukloniti se trenutni nedisponiranosti, trpeti in s trpljenjem rasti, je v zdravstvenem oziru velepomemben.

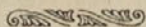
Veliko ljudi je med nami, ki so junaki bolečin, ki trpijo pod kako stalno bolj telesno živčnega izvora.

Vsled svoje stalne boli, vsled stalnega boja s samim seboj, vsled stalnega premagovanja se izpopolnjujejo, stopnjema napredujoč in išoč utehe tam, kjer jo edino morejo doseči: v zaupanju na Boga. S trpljenjem se dvigajo, v trpljenju rastejo, prisiljeni so vsak trenutek, vsak dan, da iščejo rešitve v vsem, kar mislijo, da je zanje, ne samo v knjigah, v premišljevanju, ampak v prvi vrsti v veri, ki je ravno pri njih živa, velika potreba.

Zato ni nikdar prav, obsojati tovariša, preden ni dognano: vedoma in brez zadostnega razloga je storil to in ono. Dokler pa nismo prepričani, sodimo vedno rajši mileje in ne bomo se kesali.

Osobito moramo paziti na take tovariše, ki morda kaj trpe, pa ne morejo tega nikomur povedati, ozir. jih radi njih od časa do časa čudnega obnašanja drugi zaničujejo. Že to, da sami nosijo bol v sebi, je znak velikega premagovanja in moči in to se vsak dan bolj množi in je nekak vir, iz katerega lahko črpajo svojo moč. Plemenit tovariš jim je kmalu prijatelj, ki ne obsoja, ker se mu smilijo, in ki skuša prodreti v njihovo dušo s sočutnim srcem.

Tako se na polju živčnih bolezni tudi naši Orli lahko odlikujejo s plemenito dušo, če so se disciplinirali preje potom duha orlovske organizacije. In to bo tudi velika razlika praktičnega pomena med našo in nasprotno telovadno organizacijo. Po sadovih bodo sodili vsi dobri ljudje naše Orle.

Tekme in javna telovadba F. G. S. P. F. v Metzu

dne 25. julija 1920.

(Dalje.)

Za vsako izmed naštetih 9 kategorij so predpisane povsem ali vsaj deloma posebne vaje za tekmo (kakor pri nas za: prvenstvo, nižji, srednji in višji oddelek).

Zanimalo nas bo, kakšne vaje predpisuje F. G. S. P. F. za razne sposobnostne vrste, ozir. kaj vse Francozi vadijo neobvezno. Dobili bomo tako pestro sliko, da se bomo komaj vživeli v mnogolično gibanje na tekmovališču in le težko bomo razumeli komplicirano (umetno, zamotano sestavo) organizacijo tekem F. G. S. P. F. Marsičesa se bomo mogli s pridom učiti, četudi ne bi bilo modro vse posnemati.

Predvsem naj ta opis doseže, da se zavemo, kako dolga pot tehničnega dela je še pred nami, kako preprosto in nepopolno, začetniško je še naše delo in kako koristno je, če pogledamo večkrat v svet, ki je v marsičem daleč pred nami. Ne bomo s tem povzročili malodušnosti in nezaupanja do samega sebe — saj vemo, da so le tisti pred nami, ki so imeli čas in druga sredstva na razpolago in da smo mi v kratkem času, z neznatnimi sredstvi čudovite uspehe že dosegli — temveč ob zgledu tujih uspehov se bomo še bolj vneli za plemenito tekmo v vsem dobrem. Polagati bomo začeli tudi večjo važnost na število tekmovalcev! Rajši lažje vaje in več tekmovalcev, kakor prav težke vaje in žalostno malo tekmovalcev. Saj Orel nima namena vzgajati za cirkus, ampak pospeševati poleg duševnih tudi telesne vrline vsega ljudstva. Pretežke predpisane vaje pa komaj 2% članov mika, vse druge pa plaše in odbijajo ter povzročajo, da stotine fantov vsled njih ne pristopijo našim vrstam. (Letošnji tekmovalni red je ta ozir. že precej upošteval. Upajmo, da bo vaditeljski zbor vodil našo Zvezo v tej smeri dalje, da se bo potrdil v tem prepričanju pri tekmah v Strasbourgu in bo s tem položil nov, boljši temelj tehničnemu delu in napredku J. O. Z.)

Gotovo je, da noben mlad telovadski organizem ne more z naporom par let dela doseči tehnične stopnje starejšega delavnega organizma. Kakor šolarček začne z a, b, c, četudi utegne postati iz njega enkrat duševni velikan, tako začetnik telovadec in mlada telovadska organizacija mora začeti pri osnovnih, lahkih vajah, da se more s časom in vztrajnim delom po

smotrenem načrtu dvigniti od preprostega k sestavljenemu, od nižjega k višjemu, od otroških začetkov k moški popolnosti. Nihče ne more z glavo skozi zid; narava ne dela skokov; čim počasneje raste, toliko trše je drevo. Le delo po modrem načrtu nam bo okrepilo odseke in Zvezo.

Toda vrnimo se k tekmi v Metzu!

Kategorija A (člani in starejši člani) obsega: redovne in proste vaje (predpisane), vaje na orodju posameznikov in vrst (na vzporednem orodju [istovrstnem], in sicer na drogu, bradlji, skok v višino in dolžino), štafetni tek. V tej vrsti smejo tekmovalci le taki, ki so dorastli in so že 6 mesecev člani društva. Med adultes štejejo že 15 letni. Po številu telovadcev, ki tvorijo četo tekmovalcev v kategoriji A, B ali C, se imenujejo čete različno: Division d'excellence se naziva četa kategorije A, če ima najmanj 36 telovadcev, za kategorijo B najmanj 24 in za C vsaj 15 tekmovalcev; Division supérieure vsaj 12. Division première vsaj 9 in Division deuxième 6 mož. Največje število dosegljivih točk je bilo v letu 1920.: za A: 4020, B: 2820, C: 1920, Div. sup. 1620, Div. I.: 1320, Div. II.: 1020, pri naraščajnikih pa: 2800, 2080, 1600, 1360, 1120, 880. Nagrade so dobile tekmovalne čete, ki so dosegle predpisano število točk po sledeči shemi:

Div. d'excellence			Div. sup.	Div. I.	Div. II.	Darilo
A	B	C				
2520	1872	1440	1224	1008	792	: sija'no
2380	1768	1360	1156	952	748	: častno
2240	1664	1280	1088	896	704	: I.
1960	1456	1120	952	784	516	: II.
1680	1248	960	816	672	428	: III.
36 tel.	24 tel.	15 tel.	12 tel.	9 tel.	6 tel.	

Pri oceni redovnih vaj se je pričelo za: točno premikanje v določeni smeri do 20 točk, za dohod in odhod do 20 točk, držanje in red do 20 točk, korak in ravnanje do 20 točk, izvajanje posameznikov do (20 × 3) 60 točk, skupno izvajanje 20 točk. Skupna vsota (se pomnoži z 2 (160 × 2), tako da je vsota, dosegljiva pri redovnih vajah: 320 točk.

Proste vaje so bile predpisane 3. Vse so zelo priproste in lahke, imajo pa fiziološko vrednost. 1. in 3. se vadita na obe strani. Krepé zlasti trup in hrbtenico, na

estetsko vrednost ne merijo dosti, kar smatram pri vajah, ki so predpisane za najširši krog telovadcev za boljše, kakor hlepenje po figuralni učinkovitosti, ki zanemarija fiziološko vrednost, kakršno teženje se sili uveljavljati pri nas. Človek vendar živi in se krepi od kruha in ne od slaščic in tort! Telovadba v ljudski organizaciji naj vzgaja moč in spretnost telesa, ne pa streže željam gledalcev, za kar je poklican cirkus in balet. 1. vaja obsega 8 dob po 1 gib (na 2, 3, 4 drža), 2. vaja 16 gibov s $\frac{3}{4}$ držami, 3. pa 8 dob po 1 ali 2 giba z $\frac{2}{4}$ in $\frac{3}{4}$ držami. 1. vaja se vadi v taktu 90 na minuto, drugi dve pa 80. Predpisano je tudi, kako in kdaj se respirira (vdihava in izdihava).

Pri predpisanih vajah na orodju se opaža ista tendenca (teženje, težnja): gibi naj bodo tako lahki, da omogočijo tekmovanje vsem telovadcem, tudi slabotnejšim in starejšim, ki pol leta vadijo; bodo naj splošno za celotno mišičevje krepilni, pospešujejo naj spretnost, estetski učinek naj pa dosegaajo telovadci skoro edinole v točnem, pravilnem izva'anju, kakor naznačujejo skice vaj na drogu in bradlji. Izvajajo se vaje posamič (alternativ) in po 3 telovadci na vzporednih orodjih istočasno (simultané). Ocenjuje se: vsak telovadec do 20 točk + nastop cele vrste (od Division II. s 6 telovadci do Div. d' excellence A s 36 ali več telovadci) do 20 točk. N. pr.: Div. d' excell. B s 24 telovadci, ki vzorno nastopi, dobi $24 \times 20 + 20 = 500$ točk za eno vajo! Predpisane so za drog in bradljo po 4 vaje. Izvajajo pa ne vsi telovadci vse te vaje, marveč eni prvo (faible) lahko, drugi drugo (moyen), nekateri tretjo (fort), eni pa četrto (très fort), ki so istovrstne, a vsako nekoliko težja (n. pr. 1. jezdni naupor, 2. naupor, 3. sklopko, 4. iz vodoravne vese križni naupor itd.). Vsaka vaja je sestavljena iz 6—9 prvin teznega in kolebnega značaja. Ne tvorijo torej telovadci istega kova, istih sposobnosti, ene divizije, temveč vsako društvo zase postavi 6, 9, 12, 15, 24 ali 36 in več telovadcev, izmed katerih izvaja n. pr. od Divis. sup. (12 tel.): 1. vajo 4 telovadci, 2. vajo 4, 3. tudi 4 pri nastopu posameznikov, pri istočasnem pa 1. trije, 2. šest, 3. pa trije; od Div. d' excell. B (24 tel.) vadijo posamič

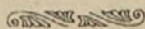
(ozir. po 3 istočasno): 1. vajo 12 telovadcev, 2. vajo 9, 3. težjo 9, 4. najtežjo pa le 6. Slično se razdele telovadci drugih kategorij.

Iz tega je razvidno, da v najvišji vrsti s 36 telovadci, od katerih le $6 \div 9$ dela težje vaje (po naše tudi primeroma lahke), nastopijo lahko vsa društva s številnim članstvom polnčstevilno, ker se le od nekaterih zahteva višja sposobnost. Maloštevilna društva (6 do 15 telovadcev) pa z najtežjo vajo pri tekmi članov sploh nastopiti ne smejo (še pri tekmi za prvenstvo posameznikov pridejo v poštev, a ne kot člani svojega društva, ampak osebno), četudi so morda najboljši telovadci! Iz organizatoričnih ozirov res modra uredba!

Za skakanje (v višino in daljavo) veljajo sledeče določbe: skače se brez deske, brez poizkusnega skoka, skok se šteje od odriva do doskoka (v daljavo) in ne od določene črte (!), odskok s katerokoli nogo, zalet do 25 m, za 10 cm (v daljavo) se odšteje od določenih 20 po 1 točka (ulomki se ne štejejo), pri skoku v višavo pa za 5 cm po 2 točki. Skačejo telovadci v presledkih 5 sekund. V višavo je dovoljen čelni in bočni zalet. V višavo se skače: 1 m, 1·10 m, 1·20 m, 1·30 m; v daljavo: 3·75 m, 4 m, 4·25 m, 4·50 m. Tudi pri skoku skače en del v nižji, drugi itd. v 3 višjih vrstah, tako da slabeyši telovadci, ki skačejo v isti diviziji z boljšimi, morajo n. pr. za 1 m višave dobiti ravno tako 20 točk, kakor boljši za 1·30 m.

Za tek (po 50 m) (Cours de relais) se razdeli vsako društvo v dva oddelka, telovadci v razdalji po 50 m, ki teko eden do drugega in si podajajo kos blaga, ki tako preide skozi roke vseh telovadcev do cilja. Ocenjuje se ta tek 6 do 36 tekačev s 120 do 720 točkami, ako prineso v v določenem času (48 sekund do 4 min. 48 sek.) kos blaga (zastavico) k cilju. Odšteje se po 1 točka za vsako petinko sekunde zamude. Sodnika sta pri teku 2 in imata vsak svoj kronometer (časomer). Število telovadcev enega društva mora ostati pri teku enako številu telovadcev na orodju in pri skoku! Za lepo zadržanje pri teku se prida oddelku do 20 točk.

(Dalje.)

Kako vadimo začetnike trobentače?

Kakor se mora otrok v šoli najprej učiti posameznih črk in potem šele besed in stavkov, prav tako je tudi pri trobentanju. Kdor začne takoj trobiti koračnice,

ko prvič vzame v roke rog, je podoben otroku, ki bi hotel prvi dan, ko pride v šolo, brati cele stavke. Najprej črke, potem besede, nato šele stavke! Ko dobiš

rog v roke, skrbi, da bo naustnik popolnoma čist. Z nečistim naustnikom se prav lahko prenesejo razne ustnične in ustne bolezni. Ako nimaš svojega roga, skrbi, da dobiš vsaj svoj naustnik, ki ga nikdar nikomur ne posojaj. Če se dva vadiata na isti rog, nabavita si vsak svoj naustnik. Ko nehaš vaditi, dobro obriši naustnik in rog, zlasti tam, kjer si ga držal z roko, da ne zgubi svoje svetlobe. Skrbno tudi izlij iz njega vso vodo, ki se je nabrala v njem. Ako se večkrat pozabi izliti vodo, polagoma sama izhlapi, toda v rogovih ceveh se napravi zelena skorja, ki silno škoduje glasu in katero je težko pozneje vun spraviti.

Rog se drži z desno roko v sredi debele cevi, palec spodaj, drugi prsti vsi zgoraj. Pred ustmi mora stati rog vodoravno (na dolžino in širino). Naustnik se nastavi ravno na sredo ustnic. Kder nastavlja rog na desno ali na levo stran ustnic, ne bo nikdar prav dobro trobil, ker ne more jezik človekov tako dobro delovati na strani, kakor pa po sredi.

Ko nastaviš rog, skušaj dobiti ton. Rog je piščalka brez jezička. Kar je pri piščalki jeziček (pri klarinetu pero), to je pri rogu tvoj lastni jezik. Rog pritisni trdo na ustnice in tako sikaj v naustnik in dobil boš ton. Ko dobiš en ton, ne išči takoj drugega, temveč vadi se več dni trobiti samo ta ton, ki ga najlažje zatrobiš. Tonev ne sekaj, temveč drži ton s polno močjo toliko časa, dokler zdrže pljuča. Ker pljuča najmočnejše dihaajo na prostem, v gozdu, je priporočljivo, da se vadiš v gozdu. Ko boš ta ton čez nekaj dni (ali nekaj tednov) tako obvladal, da ti bo rog ne samo pel, temveč da se bo ton kar stresal, potem poišči s tem, da pritisneš nekoliko bolj ali manj rog na ustnice, in da spremeniš nekoliko jezik med ustnicami, drugi ton, katerega zopet vadi več dni, prav tako kot prvega. Ko drugega dobro obvladaš, skušaj trobiti menja je prvega in drugega. To moraš vaditi toliko časa, da boš prav si-

guren v igranju višjega in nižjega tona. Šele potem poišči tretji, četrti, peti, šesti ton; vadi vsakega posebej, družji vsakega k prvemu, k drugemu in nadaljnjim tonom. Ako boš vadal vsak dan in ako si nadarjen, imaš dober posluh, potem si boš pridobil to znanje v dveh ali treh mesecih. A vendar to so šele črke, iz katerih bomo sestavili besede.

Kako pa se imenujejo ti toni? Najnižji ton na rogu je spodnji f, katerega pa more zatrobiti le dobro izurjen, star trobentač. V naših koračnicah se ne rabi. Pri drugi koračnici (Regiment) ga je napisal komponist v tretjem rogu v oklepaju (igra se lahko tudi gornji). Drugi ton je nizki c, tretji je srednji f, četrti a, peti visoki c, šesti es (lega komponist naših koračnic nikdar ne rabi), sedmi visoki f. Vaditi moraš vsak ton toliko časa, da ga zatrobiš takoj, kadar te pozove učitelj.

Kar je beseda pri branju, to je zveza več tonov pri trobentanju. V začetku si po vsakem tonu vnovič dihlil, pri zvezi tonov moraš pa dva, tri ali več tonov z enim dihom igrati. Pri prvi vaji skušaj trobiti v enem dihu: drugi in tretji ton, drugi in četrti, drugi in peti, tretji in četrti, tretji in peti, tretji in sedmi, peti in sedmi itd. Pri drugi vaji trobi v enem dihu tri tone, n. pr.: tretji drugi tretji ton, četrti drugi četrti, peti četrti sedmi itd. Pri tretji vaji družji po štiri, pet in več tonov v en dihu. S tem dobiš besede, katere rabimo za stavke, za klice, za koračnice.

Ako ne poznaš tiskanih not, ako ne razumeš, kaj je takt, koliko časa se igra posamna nota, moraš vaditi klice in koračnice le s pomočjo učitelja (organista ali pevecvodka). Učitelj ti lahko pove, katere tone moraš združiti, koliko časa moraš posamne tone igrati, toda črke, besede — tone in zvezo tonov se moraš sam prej dobro naučiti. Ako hočeš postati dober trobentač, vadi dobro in dolgo časa prve vaje. Če se boš navadil prve vaje temeljito, ti ne bodo delale koračnice nobenih težav.

T.

Tekme naraščaja J. O. Z. leta 1921.

Ker se opaža, da odseki mnogokje vse premalo skrbje za svoj naraščaj in da vpejemo v izobrazbo naraščaja enotnost, je sklenila J. O. Z. prirediti letos tudi naraščajske tekme.

Tekmoval bo naraščaj v dveh oddelkih: v nižjem oddelku naraščaj od 7. do 12. leta, v višjem pa od 13. do 16. leta.

Tekmovalni red je v splošnem isti kot za člane. Tekme naj bodo po možnosti okrožne, če ne, naj se okrožje razdeli v dva ali več delov ali pa naj se tekmuje, ako ni drugače mogoče, v posameznih oddelkih. Pri izbiri sodnikov je paziti, da niso člani domačega odseka, da so dovolj izvežbani, nepristranski in dovolj strogi.

Tekme naj se vrše koncem avgusta ali početkom septembra.

Obseg tekem:

A. Nižji oddenek.

- drog (2 vaji),
- bradlja (2 vaji),
- skok v višino z desko,
- skok v daljino z desko,
- tek v daljavo (50 m),
- redovne vaje,
- proste vaje za l. 1921.,
- petje,
- naraščajski del Poslovnika,
- Zlata knjiga.

B. Višji oddenek.

- drog (2 vaji),
- bradlja (2 vaji),
- skok v višino z desko,
- skok v daljavo z desko,
- tek v daljavo (50 m),
- redovne vaje,
- proste vaje za l. 1921.,
- vaje s palicami za l. 1921.,
- petje,
- naraščajski del Poslovnika,
- Zlata knjiga.

A. Nižji oddenek.

a) drog (v doskočni višini, primerni naraščaju).

1. vaja.

Naskoči v veso — dvigni l. koleno (stegno vodoravno, golen navpično) — stegni l. do prednosa in jo povesi k d. — ponovi isto z d. — skrči roki in dvigni skrceni nogi v vznosno veso, pri čemer se upri s podplati ob drog — povesi nogi v stegnjeno veso — seskoči v počep s predročanjem. (10 + 2 = 12 točk.)

2. vaja.

Naskoči v veso — dvigni l. v prednos in jo povesi nazaj — dvigni d. v prednos in jo povesi nazaj — skrči roki, dvigni skrceni nogi v vznosno veso in premahni z d. v desno ter se obesi za d. koleno na drog zunaj desnice, leva je stegnjena navpično ob drogu — zamahni z l. navzdol, navzgor, navzdol in se v kolebu dvigni do mešane opore pod d. kolenom zunaj desnice — premahni d. nazaj v stegnjeno oporo — prevali se naprej skozi vznosno veso v stegnjeno veso — seskoči v počep s predročanjem. (10 + 2 = 12 točk.)

b) bradlja (v doskočni višini, primerni naraščaju).

1. vaja.

Naskoči v skrceno oporo in se dvigni v stegnjeno — ročkaj menoma (korakaj) do srede bradlje — zakolebaj z nogama naprej in jih postavi raznožno na bradljenici z zunanjim delom stopala — podrsaj z nogama naprej do ležne opore pred rokama (križ uleknjen) — podrsaj z nogama k sebi (križ upegni), sklopi nogi in sedi na d. bradljenico za desnico (nogi znotraj bradlje) — upri se z nogama pod l. bradljenico, daj roki v bok in se spuščaj počasi vznak do vodoravne lege in se dvigni počasi nazaj v sed (dvakrat) — primi se z rokama v levo za bradljenici in se spusti s polobratom na levo v kolebanje naprej, nakar izvedi v zakolebu zanožko. (10 + 2 = 12 točk.)

2. vaja.

Naskoči v skrceno oporo in se dvigni v stegnjeno — ročkaj menoma do srede bradlje — zamahni z nogama naprej, nazaj, naprej in jih postavi raznožno na bradljenici (ležna opora pred rokama — križ uleknjen) podrsaj z nogama k sebi, jih sklopi in sedi v zakolebu s polobratom v levo na desno bradljenico za desnico — upri se z nogama pod l. bradljenico in skrči roki za tilnik (odročno) — spuščaj se počasi vznak do vodoravne lege in se dvigni nazaj v red (dvakrat) primi se z rokama v levo za bradljenici in se spusti s polobratom na l. v koleb naprej, nakar izvedi v zakolebu visoko zanožko. (10 + 2 = 12 točk.)

- c) Skok v višino (z desko) z zaletom:
višina 0.80 m = 4 točke
» 0.90 m = 7 točk
» 1.— m = 10 »

- č) Skok v daljino (z desko) z zaletom:
daljina 2.— m = 4 točke
» 2.25 m = 7 točk
» 2.50 m = 10 »

- d) Tek v daljavo 50 m:
v 7 sekundah = 10 točk.

Za vsako $\frac{1}{5}$ sekunde več 1 točka manj, za 9 sekund = 0.

- e) Redovne vaje: Vadnik str. 5., I. skupina.

- f) Naraščajske proste vaje za l. 1921.

- g) Enoglasno petje pesmi: Dvignite Orli, Mi smo Orli in Bože pravde; poje cela vrsta in dobi do 20 točk.

- h) Vprašanja iz Poslovnika § 9—14. (20 točk za celo vrsto.) Po eno vprašanje

dobi vsak posameznik, ki dobi do tri točke za dober odgovor.

i) Vprašanja iz Zlate knjige (na izust).

I. poglavje, 12. vprašanje: Kaj je vzor Orla?

III. poglavje, 3. odstavek, 14. vprašanje: Kaj je napuh in kam vede?

IV. poglavje, 1. vprašanje: Kaj je neobhodno potrebno, da Orel čednostno živi in dela po načelih orlovske orlovske organizacije?

VI. poglavje, 1. vprašanje: Kaj je Orel dolžan ljudstvu?

VII. poglavje, 1. vprašanje: Zakaj mora Orel skrbeti za telesno zdravje?

Vsak naraščajnik dobi po eno vprašanje, odgovor se šteje celi vrsti največ do 20 točk.

Posamezni naraščajnik more doseči največ:

a) $10 + 2 = 12$ točk.

b) $10 + 2 = 12$ »

c) $10 + 2 = 12$ »

č) $10 + 2 = 12$ »

d) $10 + 2 = 12$ »

e) $10 + 2 = 12$ »

72 točk.

Vrsta 6 naraščajnikov more doseči največ:

$6 \times 72 = 432$ točk

f) = 20 »

g) = 20 »

h) = 20 »

i) = 20 »

512 točk.

B. Višji oddelek.

a) d r o g.

1. v a j a.

Naskoči v veso — dvigni kolena (stegni vodoravni, goleni navpični) — proži nogi v prednos in jih povesi v stegnjeno veso — izvedi obeso za desno koleno zunaj desnice — dvigni se z drugim zamahom leve navzdol do mešane opore pod desnim kolonom — premahni z d. nazaj — napravi toč v opori nazaj — odskoči podmetno naprej v počep s predročanjem. ($10 + 2 = 12$ točki.)

2. v a j a.

Naskoči v veso — dvigni sonožni prednos in povesi nogi nazaj — izvedi menoma tezopor do opore — spusti se podmetno naprej; v koleb in izvedi v drugem predkolebu naupor v obesi za d. kolebo zunaj

d. — preprimi z desnico v desno od d. kolena — premahni z l. naprej do seda med rokama — zamahni z nogama nazaj, pri čemer skrči kolena, pa jih z zamahom naprej takoj zopet izlegni in odskoči naprej v počep s predročanjem. ($10 + 2 = 12$ točk.)

b) b r a d l j a.

1. v a j a.

Naskoči v oporo — ročkaj soročno in poskokoma do srede bradlje (nogi smeš krčiti, a ne preveč; — dvigni nogi v prednos, zamahni nazaj, naprej in jih v predkolebu postavi raznožno na bradljenici do ležne opore pred rokama — dvigni stegnjeno l. poševno gor in jo postavi nazaj — napravi isto z d. — spusti se v koleb nazaj in sedi s polbratom na levo na d. bradljenico za desnico — upri se z nogama pod l. bradljenico, daj roki za tilnik (odročno krčenje), se spuščaj počasi vznak do vodoravne lege in nazaj v sed (trikrat) — primi se z rokama v levo na bradljenici in se spusti s polbratom v levo v koleb naprej, nazaj in izvedi v predkolebu prednožno kolo z l. čez d. bradljenico nazaj — kolebaj naprej in odskoči v zakolebu v visoki zanočki do počepa z odročanjem. ($10 + 2 = 12$ točk.)

2. v a j a.

Naskoči v oporo — ročkaj soročno poskokoma do srede bradlje (nogi stegnjeni) — dvigni sonožno prednos — kolebaj nazaj in v predkolebu naredi raznožno ležno oporo pred rokama — dvigni l. poševno gor in jo spusti nazaj — ponovi isto z d. — v kolebu nazaj sedi za desnico na desno bradljenico — upri nogi pod l. bradljenico — roki za tilnik — spuščaj se počasi vznak do vodoravne lege in se dvigaj nazaj v sed (trikrat) — primi se s polbratom na levo za bradljenici in zakolebaj naprej, nazaj — v predkolebu napravi prednožno kolo z l. v desno nazaj — kolebaj naprej in dvigni v zakolebu hipno ročno stojo in odskoči zanožno v počep z odročanjem. ($10 + 2 = 12$ točk.)

c) Skok v višino (z desko) z zaletom:

višina 1.— m = 4 točke

» 1.10 m = 7 »

» 1.20 m = 10 »

č) Skok v daljino (z desko) z zaletom:

daljina 2.50 m = 4 točke

» 2.80 m = 6 »

» 3.— m = 10 »

d) Tek v daljavo 50 m:

V 6 sekundah = 10 točk,

za vsako $\frac{1}{5}$ sek. 1 točka manj, za
8 sekund = 0.

e) redovne vaje: Vadnik, str. 5, I. sku-
pina;

f) naraščajske vaje za l. 1921.

g) vaje s palicami za l. 1921;

h) enoglasno petje;

i) Poslovnik;

j) Zlata knjiga.

Točke h, i, j: kakor za nižji oddelek.

Posamezni naraščajnik more doseči
največ:

a) $10 + 2 = 12$ točk.

b) $10 + 2 = 12$ »

c) $10 + 2 = 12$ »

č) $10 + 2 = 12$ »

d) $10 + 2 = 12$ »

e) $10 + 2 = 12$ »

f) $10 + 2 = 12$ »

84 točk.

Vrsta 6 naraščajnikov more doseči
največ:

$6 \times 84 = 504$ točke

g) = 20 »

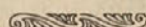
h) = 20 »

i) = 20 »

j) = 20 »

584 točk.

Vad. zbor J. O. Z.

Vaje s palicami za orlovski naraščaj za l. 1921.

I. vaja.

- A) 1. Izpadi z levo naprej (trup in desna, ki stoji na prstih, v ravni črti), palica pred prsi (priročno upognjenje),
2. vzroči (desna, trup in lehti v ravni črti),
3. in 4. drža.
- B) 1. Prinoži levo k desni (petna stoja), palica pred prsi,
2. priroči (palica vodoravno pred seboj doli),
3. in 4. drža.
- C) 1. Izpadi z levo v levo, odroči z desnico, levico predročno upogni v desno (pest ob desni rami),
2. odkloni trup v levo, vzroči z desnico (desnica, trup in desna v ravni črti),
3. in 4. drža.
- Č) 1. Prinoži levo k desni (petna stoja), odroči z desnico,
2. priroči (vodoravno pred seboj doli),
3. in 4. drža.
- D), E) in F) je isto kot A), B) in C), samo v obratno stran.
- G) 1. Napravi polobrat na desno (prinoži z desno k levi) in odroči z levico, desnico pa upogni predročno (pest ob levi rami),
2. napravi polobrat na desno in priroči (vodoravno pred seboj doli).

II. vaja.

- A) 1. izpadi z levo nazaj, zakloni trup (glava, trup in desna v ravni črti), odroči z desno in upogni levo predročno,

2. drža,

3. zamahni skozi priročenje v vzročenje z levico, desnico upogni predročno.

4. drža.

B) 1. prenesi izpad z desno naprej (levo peto dvigni), predroči z desnico (obenem skrči levico) in jo takoj nazaj upogni (obenem predroči z levico), (bočni mali krog s palico),

2. drža,

3. prinoži levo k desni v visok počep in prekrizaj roki (levo nad desno) pred prsi,

4. drža.

C) 1. Napravi umik z levo v levo (desna skrčena), z desnico odroči, levico pa predročno upogni,

2. drža,

3. stegni desno (razkoračna stoja) in suni roki v vzročanje,

4. drža.

Č) 1. Prinoži levo k desni, z levico odroči, desnico upogni,

2. drža,

3. priroči,

4. drža.

D), E) in F) je isto kot A), B) in C), samo v obratno stran.

G) 1. Napravi polobrat na desno (prinoži desno k levi), z desnico odroči (levica upognjena),

2. drža,

3. napravi polobrat na desno in priroči,

4. drža.

III. vaja.

- A) 1. Izpadi z levo v levo (leva na prstih), levico odroči.
2. odrini se z desno in jo skrči prekržno za levo (15 cm od tal),
3. izpadi z desno v desno (desna na prstih) in suni v vzročenje,
4. prinoži levo k desni (petna stoja).
- B) 1. Izpadi v desno z desno (desna na prstih), z desnico odroči,
2. odrini se z levo in jo skrči prekržno za desno (15 cm od tal),
3. izpadi z levo v levo (na prstih), priroči,
4. prinoži desno k levi.
- C) in Č) je isto kot A) in B), samo v drugo stran.

- D) 1. Napravi odkoračno stojo z levo v levo, z levico odroči,
2. napravi polobrat (na prstih) na levo, skrči levo koleno (desno na prstih) in suni z desnico v predročenje, levico pa upogni dol,
3. in 4. drža.
- E) 1. Napravi polobrat (na prstih) na desno, stegni levo, desno pa visoko odnoži, z levico zamahni v malem loku navzgor, desnico pa upogni k levi rami,
2. prinoži desno k levi, priroči,
3. in 4. drža,
- F) je D), samo v drugo stran,
- G) 1. prinoži levo k desni s polobratom na desno,
2. napravi polobrat na desno in priroči.

Iz vodstva J. O. Z.

V zadnjih 4 mesecih je imelo predsedstvo 11. vadiateljski zbor pa 15 sej. Upajmo, da bo vse, kar se je sejalo, tudi vzrastlo!

V zadevi orlovskih praporov se je izvršila velika izpremema, ki bo izvršitev najbrž precej zakasnela, a bo v drugem oziru velikega pomena za ugled orlovstva. Potrpljenje bo bogato nagrajeno z lepim uspehom.

Bogoslov. prof. g. dr. Janežič je daroval Zvezi 400 K. Bog plačaj!

V aprilu so se vršili okrožni sveti v 27 okrožjih, ki so se izvečine že preuredila po predpisih zadnje seje vodstva J. O. Z.

V maju izide 1. številka naraščajškega glasila »Orlič«. Uredništvo in uprava: P. Bernard v Kamniku.

V maju dobe odseki, ki nimajo orodja, načrt za drog in bradljo (nepremakljivo) na prostem. Razpošljejo se načrti rajalnih pohodov za letošnje večje nastope.

Priprave za letošnje tekme se vrše in so že skoraj popolnoma dovršene. Na sporedu delnih Zveznih prireditev l. 1921 bodo: proste vaje (članske, vadiateljske, strasbourške), orodna telovadba, lahka atletika, rajalni pohodi, skupine, enoglasno petje, govor.

V maju ali juniju izide »Vadnik« II. izdaja z malimi izpopolnitvami (zlasti: določbe glede obnašanja pri službi božji, pogrebu, petju himen in razporeditev čet v sprevodu).

Vaditeljska knjižnica posluje pred in po seji vadiateljskega zbora. Le izjemoma se izposoja tudi na deželo za kratko dobo.

Umrli je 15. aprila 1921 bogoslovec Stanko Repnik, član Orla Št. Peter—Ljubljana, poročnik v rez. Tik pred novo mašo je podlegel bolezni, ki si jo je nakopal v vojni. Veličasten pogreb z vojaško godbo in častnim oddelkom vojaštva, orlovsko deputacijo in stotinami občinstva je pričal, da tudi dandanes mnogi ljudje cenijo poštenost. Brat Repnik je bil tih, blag in zelo marljiv človek. Naj živi njegov zgled v našem spominu! Bog mu bodi plačnik!

Lastne prireditve so imeli v mesecih februar, marec in april odseki: Dravljie, Št. Jurij pod Taborom, Ljutomer, Ribnica na Štaj., Sostro, Trata, Kamnik, Ježica, D. M. v Polju, Vel. Lašče, Šiška.

Zvezne prireditve v letu 1921. Taka prireditve, kakor je bil l. slov. orlovski tabor v Mariboru, vsako leto ni mogoča, zato se je predsedstvo O. Z. odločilo, da predlaga Zveznemu občnemu zboru pet delnih Zveznih prireditev: v Črnomlju, na Bledu, v Sevnici, Ptuj in Kranju.

Te delne Zvezne prireditve se bodo vršile po sledečem redu:

19. junija v Črnomlju za ljubljansko, viško, šentjernejško, žužembersko, trebanjsko, višnjegorsko, dobrepoljsko-ribniško, starotrško in vrhniško okrožje.

3. julija v Kranju za jeseniško, radovljiško, trziško, kranjsko, škojeloško, kamniško, šentviško okrožje.

31. julija v Ptuj za konjiško, ptujsko, središko, ljutomersko, mariborsko, prekmursko, mežiško, pohorsko in šentlenartsko okrožje.

28. avgusta v Sevnici za D. M. poljsko, litijsko, trboveljsko, posavsko, celjsko, savinjsko in šaleško okrožje.

8. septembra na Bledu za ista okrožja, kakor v Kranju, razen kamniškega.

Trobentačem! Nekateri odseki povprašujejo po enoglasnih trobentaških koračnicah.

Vse štiri koračnice, izdane od O. Z. za troglasen zbor, naj se uporabljajo tudi za enoglasno trobentanje. Sploh je želeli, da oni trobentači, ki nimajo dobrega učitelja-vaditelja, trobijo vsi enoglasno, in sicer prvi glas. Veliko lepše je pravilno enoglasno trobentanje, kot pa nepravilno troglasno. Starih (avstrijskih) enoglasnih koračnic ne smemo slišati na nobeni naši prireditvi, tudi ne na povratku!

Na prodaj je 5 klarinetov v B in 1 v Es, dalje 1 flavta in 1 piccola v Des, 1 trompeta v F, Es. Vse je popolnoma novo. Flavta in klarineti imajo vsak po eno praktično in teoretično šolo poleg. Cena nizka. Naslov: Mihael Likar, Cesta na loko št. 23, Ljubljana.

Naročila telovadnega orodja naj se pošiljajo na J. O. Z. v Ljubljani, ne pa na orlovski odsek na Jesenicah, ki je sklenil, da ne bo več odgovarjal na tozadavne dopise, ker mu povzročajo preveč stroškov.

Brat tajnik! Koliko si že nabral 1. za spomenik pok. bratu Novaku (ods. Št. Jernej na Dol.), 2. za spominsko ploščo br. dr. Lovro Pogačniku (odsek Kamna gorica na Gorenjskem), 3. za škofov ornat (ob zlati maši, ozir. 25 letnici)? Ali si že kaj odposlal?

Slike prostih vaj za leto 1921., in sicer članke in vaditeljske, so izšle v založbi J. O. Z. Tiskane so brez ozadja, na fin papir, opremljene s števnimi znamenji takta in z označbo gibov. Te slike so krasno delo, ki bo krasilo orlovske telovadnice, ako jih denete v okvir ali vsaj na trd papir kot podlago. Dokler ne bodo razposlane, se dobe še v Zvezini pisarni.

Odlikovanje dr. Michauxa, predsednika F. G. S. P. F. V nedeljo 20. marca 1921 je podelil slavni zmagovalec maršal Foch častitljivemu starčku dr. Michauxu, očetu francoskih katoliških telovadcev, križ častne legije (Croix de la Legion d'Honneur) za zasluge, ki jih ima njegovo vzgojno delo med katoliško mladino za zmagu Francije. (Primerjaj spis o F. G. S. P. F. v slavnostni številki Mladosti 7., 8. letn. 1920). Sredi Pariza, v krasnem prostranem tiljerijskem vrtu je pripel maršal Foch vprič več stotin odposlancev srednjefrancoskih društev F. G. S. P. F. dr. Michauxu na prsi odlikovanje, s katerim je francoska država slovesno priznala velik pomen katoliške mladinske zveze za obrambo naroda in države. Po slovesnem odlikovanju so položili udeleženci šopek cvetlic na »grob neznanega vojaka« v počestčenje bratov, ki so padli v boju za narod. Tako časte Francozi zaslužne može, četudi so katoličani in imajo predvsem zasluge za katoliškonarodno vzgojo mladine!

Iz pisma predsednika zveze Avant-Garde du Rhin bratom Čehom v zadevi strasbourškega tabora (francosko): »Zelo nas veseli, ker smo izvedeli, da nameravate tudi Vi obiskati tabor v Strasbourg. Mi smo tudi v zelo pristrčni zvezi z jugoslovanskimi Orli v Ljubljani. Obenem Vam pošiljam načrt itd.«

Na večja mesta v Jugoslaviji. Pri zadnjem ljudskem štetju so našli v Subotici 118.000, v Beogradu 110.319, v Zagrebu 108.308, v Sarajevu 58.000, v Ljubljani 53.079, v Mariboru pa 30.739 prebivalcev.

II. pokrajski zlet pripravlja Jugoslov. Sokolski Savez za 27., 28. in 29. junija 1921 v Osijeku. Udeležba je obvezna za župe: Osijek, Zagreb, Bjeovar, Banja Luka, Tuzla, Beograd in Novi Sad. Za starešinstvo Saveza vabijo: Dr. Vlad. Ravnihar, namestnik starešine, dr. V. Murnik, načelnik in dr. Riko Fux, tajnik, naj »braća i sestre širom otadžbine udare ovome sletu pečat sokolske lepote, jer hoćemo njome podići rod naš od granice do gra-

nice, od zipke do groba, od oslobođenja našega do veličini i moći, velike slobodne jugoslavenske budućnosti!»

Sokol I. v Ljubljani gradi letos na trgu Tabor (kjer je onemogočilo mesto zidati škofovo privatno gimnazijo, ki so jo nato pozidali v Št. Vidu) svoje telovadišče na prostoru 107 × 62 m. Gradba bo stala krog 1 in pol milijona kron in bo 14., 15. avg. otvorjena.

Švedsko - jugoslovanska nogometna tekma se je vršila letos na velikonočni ponedeljek v Zagrebu pred 10.000 gledalci. Sodil je poleg drugih tudi en Holanec. Uspeh je bil ugoden za Jugoslovanski Nogometni Savez (3 : 2).

Književnost.

V založbi Zveze je izšla knjižica z naslovom: Spomini orlovske mladosti, kot 6. zvezek orlovske knjižnice. Na 124. straneh popisuje Medvedoslav Nardžić na zelo zanimiv, odkritosrčen in poučen način dogodbe — zunanje in notranje — ki jih je doživel kot mlad dijak in Orel v času od leta 1906. do 1912. V kratkih poglavjih pove pisatelj brez ovinkov, kar je občutil ob raznih prilikah, ugodnih in neugodnih, kot delaven Orel, kaj je dobro pogodil in kaj mu je izpodletelo. Piše pa tako domače, da mu moramo vse verjeti in mu pritegniti celo takrat, kadar zabavlja čez naše slabosti in kadar obsoja naše grehe. Prav bo, če bo ta brat groznega imena Medvedoslav še kdaj spisal kako tako knjižo, ker res zna pisati za nas. Samo zabavlja naj bolj ob kratkem in ne prevečkrat, da se nas bo bolj prišlo. To knjižico bomo pa radi kupili in brali, saj je prva orlovska pripoved in smemo biti ponosni nanjo, pa tudi na načela in organizacijo, ki rodi tako lepe cvetove in sadove.

Listnica uredništva.

Nasvet. Prejeli smo dopis z dne 17. febr., naslovljen na: Konzorcij »Mladosti«. Nepodpisan dopisnik piše:

»Zanesljivo smo pričakovali, da nam kot sad mariborskega tabora naša čislana duhovščina izda prikladen molitvenik za krepostne orlovske duše, ki bi bil sličen molitveniku za Marijino družbo, vendar izrecno spisan za Orle, ki stojimo na braniku naše vere kot vojaki, katerih sleherna misel in mišica je predvsem za Kralja Kristusa.

Odgovorite v listnici.

Nasvet mi je zelo všeč. Vodstvo Zveze mora kmalu tej potrebi zadostiti. Da bo pa lažje izvedljiv ta nasvet, naj odseki v predelku mesečnih preglednic »Nasveti in želje« sporoče Zvezi, kaj žele v tem oziru in koliko takih molitvenikov (pri ceni 30 K), bi kupil odsek oziroma člani posameznih odsekov.

Radi objave nujnih tehničnih spisov se je moralo odložiti več daljših dopisov za 6. štev.

Idrija.

Poročilo idrijskega orlovskega odseka o delu za časa italijanskega zasedanja. V aprilu 1921.

Ko se je razsula Avstrija, se je takoj pričelo živahno delo za preporod odseka. Zavedajoč se velikega pomena mladinskih organizacij, je idrijski Orel pričel z vsestranskim organizatoričnim in tehničnim delom. Uspeh tega dela je bil ta, da se je že 28. XII. 1918 vršil 1. povojni občni zbor odseka,

ki je podal podlago nadaljnjemu delu. Po obnem zboru je postajalo organizatorično delo in življenje v telovadnici vedno živahnejše. Odsek je neprestano prirejal izlete, zabavne večere (Vidov dan, Vodnikova proslava), 2 javna telovadna nastopa in redne tedenske fantovske večere. Dijaški Orel, naraščaj in trobentaški zbor so hitro napredovali. Največjega pomena pa je bila ustanovitev Orlic meseca junija 1919. Naslednja občna zbora

Orlov in Orlic sta se vršila v prosincu 1920. Po tem obnem zboru se je posebno dvignilo tehnično delo. Radi tega smo lahko priredili več telovadnih nastopov; najboljši je bil javen nastop na trgu dne 12. sept. 1920. Nastopilo je 140 Orlov in Orlic z naraščaji. Ves čas odsek vestno vrši tudi svojo izobraževalno nalogo. V ta namen priredi letno 20 predavanj. Na teh se skrbi za povzdigo narodne zavednosti, razpravlja o organizatoričnem delu, posebno pa se razmotriva socialno vprašanje, da se s tem odvrčajo člani od komunizma, ki je sedaj pri nas tako kvaren narodnemu delu. Denaren promet obeh organizacij (Orlov in Orlic) je znašal v teh dveh letih okrog 10.400 lir, kar je za organizacijo revne delavske mladine lepa vsota. Da se poglobi in utrdi moč odsekov, sta oba priredila dne 19. marca t. l. sprejem članov; ob tej priliki je vse članstvo napravilo iznova slovesno obljubo, da ostane zvesto Bogu in narodu.

Začetkom leta 1921. izkazuje organizacija sledečo statistiko: Orli: redno izvršujoči 23, redni 32, naraščaj 54, dijaški Orel 50. Orlice: redno izvršujoče 47, gojenke 76. Skupaj: 159 Orlov z naraščajem in 123 Orlic z gojenkami, torej obeh skupaj 282. Celokupno idrijsko orlovstvo s podpornimi člani sega mnogo čez 300. Tekom zasedanja po Italiji je odsek često poizkušal obnoviti nekdanje odseke v tem delu slovenske zemlje. A žal, so bili vsi poizkusi brezuspešni. Prvič nam manjka, kar je najhujše, pravne podlage, drugič pa denarnih sredstev. Vendar trdno upamo, da bo idejna moč orlovstva premagala vse ovire. Bog živi!

Orlovka akademija v Kamniku, ki se je vršila dne 13. marca 1921. leta, je v splošnem prav dobro uspela. Proste vaje članov so se proizvajale dobro in točno, skupinske vaje z veliko natančnostjo. Simboličnim vajam smo se naravnost divili. Tudi vaditeljske vaje so vsem ugajale, prav tako telovadba na bradlji. Nastop šolskega naraščaja (v dveh skupinah) je zaradi svoje ljubkosti občinstvu splošno ugaal, dasi pri posameznih ni bil brez nepopolnosti. Vaje s palicami obrtnega naraščaja so bile vobče zadovoljive. Spored, ki je obsegal poleg kratkega govora in dveh deklamacij naraščajnikov 14 telovadnih točk, je bil živahen in dobro zamišljen in je k uspehu ne malo pripomogel. K. H.

Kropa. Odsek si je na prostoru, ki sta ga mu posodila domača gg. duhovnika za uporabo, priredil letno telovadišče v izmeri 12 x 16 metrov. Tekom dveh mesecev bomo v tem ograjenem prostoru pod Kapelico postavili drog, bradljo in kroge. 19. junija bo v Kropi okrožna javna telovadba. Tudi lastno telovadnico si bomo postavili. Sicer nimamo še denarja in gradiva zato, a najvažnejšega sredstva, ki je za zidavo potrebno, imamo dosti, namreč — odločne volje in vztrajnega poguma.

Mirna peč. Važen dan v zgodovini našega Orla je bila bela nedelja. Ta dan je pristopilo 20 bratov v krojih, katere so posodili bližnji odseki, k sv. obhajilu. Pri sv. maši sta stregla brata Rapuš in Krevs, kar je napravilo zelo lep vtis. Po sveti maši se je izvršila v dvorani slovesna obljuba. Obljubili smo, da se bomo vedno ravnali po navodilih orlovске »Zlate knjige« in živeli res orlovsko, krščansko življenje. Popoldne po litanijah je bila ob polnoštevni udeležbi uprizorjena igra »Trije tički«. Vsi so dobro rešili svoje naloge, a najboljše piskrovez Joško. Vsem udeležencem, posebno še bratom Orlom, je ta dan ostal globoko v spominu. Obljubili smo, da hočemo vedno in povsod delovati za procvit in prospeh našega Orla in to bomo tudi storili.

Pismo bratov vojniki (iz Negotina, 21. marca 1921). Pošiljamo iskrene pozdrave vsem bratom

Orlom in sestram Orlicam in jim želimo, da bi srečno in veselo praznovali dan Vstajenja. Mi bomo seveda morali izvršiti svojo dolžnost v korist mlade Jugoslavije in ostati tu. Drugič pišemo kaj več. Na koncu našega pisanja vas vse skupaj prisrčno pozdravimo in vas obenem pozivljemo, da z vsemi močmi delujete za našo lepo organizacijo in vam kliče moč krepi: Bog živi! Benkovič Venceslav, Kamnik; Brodar Ignacij, Moravče; Grobolšek Ant., Tunjice; Hunar Bernard, Babnik Florijan, Zamlen Janez, Kancilja Gvido, vsi iz Mekinj, Orel Avgust Mengeš.

Iz Rajhenburga. Zelo bi se motili, ako bi mislili, da v Rajhenburgu še vedno dalje spimo. Odkar se je ustanovil pri nas orliški krožek (v največjo jezo nasprotnikov), ki pod spretnim vodstvom naše vrle načelnice I. Kovačič krasno uspeva, je zavladalo živahnije življenje v naši župniji. Redno se vrše dekliski sestanki. Enkrat smo imele tudi predavanje; govorila je g. profesorica Stupca iz Ljubljane. Krožek je priredil 2 igri, in sicer na praznik sv. Štefana »Urška s poljan«, na sv. Treh kraljev dan pa »Izbirčna nevesta«. Razume se, da nam mečejo naši nasprotniki vedno in povsod, kjer le morejo, polena pod noge in nam ne privoščijo druge izobrazbe in razvedrila kakor metlo in grablje. Me pa smo pokazale s svojim krasnim nastopom pri velikonočni procesiji, katere se je udeležilo 28 Orlic v krojih, da lahko kljubujemo vsem nevihtam, naj že pridre odkoder hočejo, kajti pripravljene smo žrtvovati tudi zadnjo kapljico krvi za našo lepo orliško organizacijo. Saj si zavedna Slovenka šteje le v čast, da je tudi ona nositeljica tiste krščanske ideje, brez katere propada svet. Pogumno in neustrašeno bomo stopale v boj po poti, ki smo si jo začrtale, do svojega cilja. Bog živi!

Smleški Orel se jako živahno giblje. Ima 25 rednih članov, od teh je 18 telovadcev. Vsak teden ima 4 telovadne ure, vsako drugo soboto pa fantovski večer, na katerem se razlaga »Zlata knjiga« in se vadijo fantje petja in deklamacij. Tekmovalna vrsta ima posebne telovadne ure. Fantje se vsele, da bi kmalu prišli z ješkimi brati zopet v dotik. Obisk br. Rupnika iz Št. Vida je napravil na naše fante jako dober vtis. Odseku manjka dobrih vaditeljev. Drugače pa je vse dobro. Le tako dalje!

Trata v Poljanski dolini. Dne 13. marca je naš odsek, po 8 mesecih svojega obstanka, prvič nastopil v javnosti. S sodelovanjem škofjeloškega odseka smo priredili lepo uspelo akademijo.

Otvoril jo je br. okrožni predsednik, nato je bil kratek govor, kateremu je sledila telovadba. Prvi je nastopil naraščaj s prostimi vajami precej dobro. Za naraščajem so nastopile članice škofjeloškega krožka, ki so za lepo izvajanje prostih vaj žele posebno priznanje. Nato so sledile članske proste vaje za leto 1921. Za temi so zopet nastopile članice, ki so prav dobro delale vaje s šopki. Zelo dobro so tudi izvajali bratje škofjeloškega odseka lepe in težke vaditeljske vaje. Nazadnje je sledila orodna telovadba, ki jo je zaključila skupina na bradlji.

Tako se je vršila prva naša akademija, pri kateri so se pokazali uspehi našega dosedanjega dela. Za sedaj smo z uspehom lahko zadovoljni, za naprej pa glejmo, da bomo pridno vztrajali in mogli pri prihodnjem nastopu pokazati kaj več. Složno hitimo preko vseh ovir do vedno večje popolnosti in napredka.

Trebelno pri Mokronogu. Orlovska misel se razširja. Tudi pri nas se je ustanovil orlovski odsek. Imamo že 20 članov, kateri se prav pridno gibljejo. Tudi naraščaja imamo že precejšnje število. Letos začnemo z zidavo nove društvene dvorane.

Na poti od odseka do odseka.

V 15 letih obstoja orlovske org. so pre-mnogi bratje kot vaditelji in revizorji ob-iskali že skoro vse odseke. Po odredbi predsedstva sem tudi jaz obul škornje, ogr-nil pelerino, nabasal mehur in prijel za potno palico. Do Vrhnike sem se vozil z vlakom, od tod sva pa korakala z bratom M., okrožnim predsednikom, v sosednje okrožje.

V Dol. Logatcu sva našla orlovstvo v spomladanskem cvetju! Komaj je laška mora izginila, že so začele trume zavednih fantov in deklet polniti Dom, kjer je pod Lahom igral kino. Celo iz Gor. Logatca prihajajo nekatere deklice v ta krožek. Iz fantovskega večera sem odnesel prav do-ber vtis v Gor. Logatec, kjer še niso za-čeli z društvenim delom. Dvorano imajo precej razdrto, pa tudi društvenih delav-cev manjka. Upajmo, da se ne bodo dolgo pustili prekašati od Dol. Logačanov.

Pot v Hotedršico je bila pa topla! Da ne boste mislili, kako imenitno se revizorji zabavajo, bom razodel, da sva z br. M. kar brez kosila hodila cel dan po hribih in lahkega želodca opazovala Lahe, kako so jedli polento in golaž na meji iz velikih loncev. Menim, da še bežati ne bodo mog-li, kadar se spopademo z njimi, tako bodo rejeni. Vojska jim pa nič kaj ne diši, so rekli; rajši za svojo slavno domovino dolg-čas pasejo na meji. V Hotedršici se boje Orla, oziroma boje se nasprotnikov, da ne bi mogli našim prijateljem očitati, da so začeli uvajati v mirno vas, ki jo obkroža Lah, strankarske boje. Samo da ne bi na-sprotnik gnilega miru izrabil sam zase! kar je že mnogokje storil, koder so naši imeli take ozire nanj. Mirovali ne bodo; dokler jim bo kazalo, bodo »nadstrankar-ski«, kadar bodo pa bolje pripravljeni, bo-do udarili očitno in brez obzira na bližnjo mejo. Najslabše, hujše od očičujočih stran-karskih bojev, pa bo za vas, če bo mladina le tihotapila, vasovala in pila. Zato je ozir na nasprotnike in hrepenenje po gnilem miru le škodljivo pravim koristim ljudstva.

Drugi dan sem tolkel po cesti v Pla-nino, Unec, Rakek, Cirknico in Begunje. V Planini je podobno, kakor v Gor. Lo-gatcu. Društvene prostore in knjižnico so laški kulturonosci skoraj čisto uničili. Tudi se še vozijo Lahi po cesti Idrija—Planina sem in tja, ker je začasno še meja ob cesti, ki služi našim in njim od Hotedršice do Planine, ki jo Lah obkroža od dveh strani prav ob robu hiš. Gotovo pa je, da bo Orel še to leto razpel krepko perot nad

Planino; zato bodo skrbeli navdušeni Lo-gačani in domači gospod.

Unec je še nezorana njiva, brez dru-štev, Sosednji Rakek ima pa lep Dom, ki bo še letos oživel. To bodo dosegli fantje od fare C. in pa pridni br. O., ko pride k sapi. Pa tudi Vrhnika in Logatec bosta tu in tam ponesla tja nov val navdušenja; ker ne bomo pustili, da bi naši obmejni bratje ostali brez organizacij, brez kulturnega gi-banja, Lahu v posmeh in našemu narodu v škodo.

Tudi v Begunjah še ni Orla. Pride pa kmalu čas, ko bodo tudi begunjski fantje še kaj drugega, kakor samo furmani. Kaj menite? Jaz pravim, da bodo najboljši iz-med njih — Orli! Cirkniški Orli so še po-večini Orličji. Preveč so bili oddaljeni od železnice, kar je Lah sedel na Rakeku, pa se ni mogel odsek po vojni poživiti. Zdaj so pa na pravem potu. Iz malega raste veliko; ko bodo Jožki in Tončki, Janezki in Francki zrastli v korenjaške Jožete, Tonete, Janeze in Francete, bo Orel v C. še više letel kot pred vojsko. Treba le časa in vztrajnosti! Odseki, ki v trdem rastejo, so najboljši.

Čez Grahovo, ki tudi še nima društva, sem korakal v republiko Stari trg, ki leži ob meji kraljestva Snežnik. Ko pa sem se spomnil, da so l. 1919. vabili celo deželo na Križno goro na orlovski tabor in so celo g. knezoškofa spravili gori, me je tako vleklo tja, da sem kar skozi grmovje in gozd planil na goro. Imenitna je res ta sveta gora! Kapelice sv. križevega pota in cerkev so v bolj slabem stanju, ker ni več toliko romarjev kot nekdanj. Razgled je pa veličasten. Čudovito cirkniško jezero in celo starotrško republiko vidiš kakor na dlani, v mesto Lož bi skoraj kamen lahko zagnal; vidi se lepo Snežnik, Ja-vornik, Nanos, bloški hribi, Krim itd. Kar tam bi bil ostal rad. Vzel sem zemljevid v roke in opazoval pokrajino. Zatopil sem se v tiste dni, ko bomo bili v tej deželi odločilni boj za Trst in Gorico, za osvobo-jenje naših bratov, ki jih žuli laški jarem. Mislil sem, kako bomo planili čez Ravbar-komando, plezali čez Snežnik in prodirali skozi Javornik, da maščujemo stare in no-ve krivice. Ravno včeraj je pribežal župnik iz T. v Istri v Cirknico skozi gozde, ker so mu fašisti požgali premoženje in ga hoteli ubiti, samo zato, ker neče postati narodni odpadnik. Čim hitreje bodo delali, preje bo konec! pa ne nas, ampak njihovega nasilja in krivic. Cerkovniku, ki me

je prišel ogledovat, sem celo prerokoval, da bo kralj Aleksander iz tega stolpa opazoval boj za primorske Jugoslovane.

Nad Starim trgom, ki je pa le vas, sem opazil tri velike orle, ki so krožili nad dolino. Drugi Orli so bili pa v cerkvi. Morebiti je pa tudi od tistih, ki so cerkev podpirali od zunaj, kateri zapisan med Orle. Nisem prav razumel, zakaj stoje zunaj. Razložil sem si tako, da jih nekaj dobrega vleče v cerkev, a ne ravno pri vratih, skozi zid pa ne morejo. Kadar jih bodo »Mladost« in pa fantovski večeri naučili, kam naj se vstopijo, da jih bo cerkev skozi vrata pritegnila k sebi, bodo pa notri šli. Tako se vse na bolje obrača. Po novem letu se je tudi ta Orel razgibal. Ko se do dobra razmahne, bo plaval tudi dalje in v okolici prebudil fante in dekleta na kulturno delo. Telovaditi znajo precej, knjige so tudi začeli voditi, imeli lep tečaj, peti bodo pa začeli z majem. — Še nekaj moram povedati! Šel sem pogledat tudi vas, kjer kraljuje sv. Izidor, ki je včasih le ovčice pasel. Tam so mi pokazali dva velika požiralnika vode, ki preplavlja dolino ob deževju in vre zopet v cirkniški kotlini na dan. Peljali so me tudi v hišo, kjer je doma tista gospodična Ivanka, ki pošilja pisma vsem Orlom. Ker so jo povsod hvalili, sem bil vesel, da sem spoznal njen dom in številno mladino, ki v njem dorasča. Bali se pa niso nič za Ivanko, ker tolikim tisoč fantom piše — Orlom pač zapajo. Ko so me mati vprašali, kako smo zadovoljni z njo, sem sicer pohvalil njeno pridnost, vendar sem jo pa tudi zatožil, da je včasih prehuda in ima kakšen počasen odsek preveč v trdem. Menda so ji pisali zdaj, naj včasih malo odjenja, da ne bodo vsi hudi nanjo. Sicer pa — še Bog ne more vsem ustreči.

Ravno isto nedeljo so ustanovili bralno društvo v Babnem polju na hrvatski meji. Star možakar, ki je že leta 1866 klestil Lahe okoli Custozze, je de'al, da bi moral Orel čez Babno polje in Prezid na Hrvatsko »forikat«. Upam, da bodo starotrški fantje kmalu začeli po načrtu tega starega stratega »forikat« in bo še on to doživel.

Iz Starega trga sem se spustil v goro in naprej v Loški potok. Precej daleč mi je delal prijetno družčino brat kaplan D., ki dela noč in dan za ljudstvo in tudi za fante. Potem so me pa še pol ure spremljali štirje orli v zraku. To so bili ptiči! Tako velikih še nisem videl. Mislil sem si pa: tako veliki in močni bodo postali tudi Orli v dolini in tudi na Blokah si bodo naredili gnezdo, v Loškem potoku ga bodo pa ob-

novili. Samo po zraku ne bodo letali, ampak se bodo držali rajši trdnih tal.

V take in podobne misli zatopljen sem priromal v Loški potok, kjer je pred leti župnik in poslanec br. Karel Škulj kaplanoval, ustanovil in uspešno vodil 12 organizacij. Ne vem, koliko jih danes še giblje; škoda, da tudi Orli le še v okviru vise v lepem Domu, napisani na poli papirja. Vendar, ko gledam s pokopališča na Hribu doli na vrvenje sejma, prikoraka na Hrib moj vojaški sluga L., ki bo s svojimi lepimi talenti gotovo kmalu zbudil tudi Orle k novemu življenju. Dandanes, ko Zveza toliko pomaga in so gg. duhovniki skoro povsod pripravljeni pomagati, bo to že šlo in bodo tudi tu začeli Orli letati po dolini.

Pravega romarja mora solnce obžgati in dež oprati. Prve dni me je res žgalo solnce, na poti v Sodražico in k Sv. Gregorju me je pa pohleven dež pral. V Sodražici se mi je zdelo, da bi bilo bolje, če bi poslušali bolj Zvezo, ker je pri Zvezi dosti glav, ki tudi kaj mislijo in poznajo ne le par vasi in Ljubljano, ampak celo deželo. Pri Sv. Gregorju sem se sušil in nočeval pri sivem Orlu, g. svetniku K., ki je postavil Orlom tako gnezdo na vrhu gore, kakor ga po celem Dolenjskem menda niti v dolini nikjer nimajo. Kdor je bil poleti 1920 na taboru pri Sv. Gregorju, ga je videl. Ko bo slovesno odkritje spominske plošče na rejstni hiši (šoli) dr. Kreku, bomo z veseljem poleteli zopet med te poštene dolenjske gorjance.

Zjutraj sem letel mimo razvaline gradu Ortenek skozi krasne gozdove v dolino in zopet gori v Poljane. Ker pa g. Miklavža nisem našel doma, sem jo mahnil proti Velikim Laščam.

Hvala mi nič kaj rada ne gre iz ust, ker sem bolj vojaške narave in Gorenjec, ampak to moram pa reči: Orli v Laščah so ptiči! Mnoge težave morajo prenašati, mnogo nasprotnikov imajo — med temi se je eden tako pognal, da je od podeželnega mesarja do beograjskega ministra prišel — pa vendar trdno stoje in lepo napredujejo. Dne 19. marca so imeli tako akademijo, da so jih sami Ribničanje pohvalili in jim priznali prednost. To ni karsibodi, ker kaj takega še Dobropoljci niso nikdar dosegli v starih časih, ko so še oni nosili zvonec v zgornjem koncu. Z veselo novico, da je novoizleženi Sokol v Dobropoljah tudi tamkajšnje ljudi zbudil, končam. Zmanjkalo mi je tobaka, na desni nogi sem ožuljen, zato je čas, da se vsedem na vlak in odpeljem v Ljubljano s polno malho dobrih novic.

P. Peregrin.